

Asker
kommune

Årsrapport 2022

for Asker kommune

Fotograf: Morten Flaten

Innholdsfortegnelse

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	4
KORONABEREDSKAP	4
BOSETTING AV FLYKTNINGER.....	4
INNBYGGERMEDVIRKNING OG NÆRDEMOKRATI	4
KLIMA OG MILJØ	5
BÆREKRAFTIG SAMFUNNS- OG TJENESTEUTVIKLING	5
OMSTILLING OG EFFEKTIVISERING	6
NOEN RESULTATER OG INNSATSER I 2022	6
ORGANISERING OG STYRING	8
POLITISK ORGANISERING	8
POLITISK VIRKSOMHET I 2022.....	9
ADMINISTRATIV ORGANISERING.....	10
BEFOLKNINGSUTVIKLING, BOLIGPRODUKSJON OG SYSSELSETTING	11
BEFOLKNINGSUTVIKLING	11
BOLIGPRODUKSJON.....	12
SYSSELSETTING.....	13
KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER	14
SLIK JOBBER ASKER KOMMUNE MED BÆREKRAFTSMÅLENE.....	14
EVALUERING OG RESULTATOPPFØLGING	16
ØKONOMI	18
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	18
VURDERING OG ANALYSE	19
MEDARBEIDERE.....	21
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	21
VURDERING OG ANALYSE	22
SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	23
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	23
VURDERING OG ANALYSE	24
BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	25
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	25
VURDERING OG ANALYSE	26
HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE	28
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	28
VURDERING OG ANALYSE	29
GOD HELSE	30
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	30
VURDERING OG ANALYSE	31
GOD UTDANNING.....	32
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	32
VURDERING OG ANALYSE	33
INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING	34
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	34

VURDERING OG ANALYSE	35
KLIMAREGNSKAP	36
INNLEDNING	36
VURDERING OG ANALYSE	36
STATUS FOR KLIMATILTAKENE	37
KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER	43
OPPVEKST	44
STATUS ØKONOMI	44
ÅRSVERK OG ANSATTE	44
KOSTRA-NØKKELTALL	44
VURDERING OG ANALYSE	45
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	46
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	48
VELFERD	49
STATUS ØKONOMI	49
ÅRSVERK OG ANSATTE	49
KOSTRA-NØKKELTALL	49
VURDERING OG ANALYSE	50
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	51
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	52
SAMFUNNSTJENESTER	54
STATUS ØKONOMI	54
ÅRSVERK OG ANSATTE	54
KOSTRA-NØKKELTALL	54
VURDERING OG ANALYSE	55
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	56
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	57
SAMFUNNSUTVIKLING	59
STATUS ØKONOMI	59
ÅRSVERK OG ANSATTE	59
KOSTRA-NØKKELTALL	59
VURDERING OG ANALYSE	60
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	61
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	61
MEDBORGERSKAP	63
STATUS ØKONOMI	63
ÅRSVERK OG ANSATTE	63
KOSTRA-NØKKELTALL	63
VURDERING OG ANALYSE	64
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	65
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	66
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	68
STATUS ØKONOMI	68
ÅRSVERK OG ANSATTE	68
KOSTRA-NØKKELTALL	68
VURDERING OG ANALYSE	68
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	69
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	71
STATUS VERBALE VEDTAK	73

Kommunedirektørens innledning

2022 har på mange måter vært et krevende år for Asker kommune, preget av ettervirkninger av koronapandemien, økt bosetting av flyktninger på grunn av krigen i Ukraina og økonomiske utfordringer som følge av usikkerhet i verdensøkonomien.

Asker kommunes visjon er at vi sammen skal skape et nært, aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet. De fire verdiene våre – raus, nær, modig og skapende – gir klare føringer for utviklingen av kommunen og forplikter hver enkelt av oss som medarbeidere.

Jeg ønsker å takke alle ansatte som hver eneste dag legger ned et betydelig arbeid for å utvikle Askersamfunnet og tjenestene til innbyggerne våre. Jeg vil også spesielt takke alle som dette siste året har gjort en ekstraordinær innsats for å bidra til at flyktningene fra Ukraina får en god og varm velkomst i Asker.

Koronaberedskap

Koronapandemien gikk i 2022 over i en ny fase. I midten av februar fjernet regjeringen alle de forskriftsfestede smitteverntiltakene, og samfunnet åpnet helt opp igjen. Asker kommune videreførte nødvendig kapasitet og beredskap knyttet til TISK-arbeid og vaksinasjon, i tråd med føringer fra nasjonale myndigheter. I tillegg ble det lagt planer for raskt å kunne oppskalere kapasiteten hvis smittesituasjonen skulle tilsi det.

Bosetting av flyktninger

Kort tid etter gjenåpningen av samfunnet, ble vi truffet av en ny krise. Krigen i Ukraina har skapt den største humanitære katastrofen i Europa siden andre verdenskrig, og millioner av ukrainere har flyktet fra landet.

Asker kommune ble av nasjonale myndigheter anmodet om å bosette 305 flyktninger i 2022, inkludert 20 enslige mindreårige. Ved utgangen av året hadde kommunen bosatt totalt 340 personer, inkludert familiegjenforeninger, hvorav 249 personer var fra Ukraina.

Det er jobbet godt med å skaffe boliger til alle flyktningene. Til sammen har kommunen inngått 97 private leieavtaler og klargjort 35 kommunale boliger. 110 av boligene er tildelt ukrainere, mens 22 av boligene er tildelt flyktninger fra andre land.

Asker kommune etablerte et akuttinnkvarteringstilbud for 135 flyktninger på Filtvet helsetun, og drifter dette på vegne av Utlendingsdirektoratet. Ved utgangen av 2022 var 110 personer innkvartert på akuttmottaket.

Innbyggermedvirkning og nærdemokrati

Asker har som mål å være en medborgerskapskommune. For å løse samfunnsutfordringene og nå målene i kommuneplanen, trenger vi sterke samarbeid og partnerskap. Kommunen skal gjennom medborgerskap og samskaping legge til rette for at innbyggerne kan leve gode liv med høy livskvalitet, der de deltar i og tar medansvar for lokalsamfunnet og fellesskapet.

Utvikling av gode nærdemokratiske ordninger er et satsingsområde i Asker kommune. Som en forsøksordning ble det i 2020 etablert lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal. Lokalsamfunnsutvalgene skal legge til rette for at lag, foreninger og de som bor i lokalsamfunnene kan påvirke forhold i nærmiljøet sitt. Videre har kommunen i 2022 testet ut oppgaveutvalg som modell.

Arbeidet i lokalsamfunnsutvalgene og oppgaveutvalget har vært et nybrottsarbeid som i perioder også har vært krevende. Asker kommune vil rette en stor takk til alle som har deltatt i disse nye nærdemokratiske ordningene. Arbeidet har gitt verdifull læring og kunnskap som kommunen vil benytte som grunnlag for evaluering og videreutvikling av de nærdemokratiske ordningene inn mot neste kommunestyreperiode.

Klima og miljø

Asker har høye ambisjoner når det gjelder klima og miljø. Temaplan for handling mot klimaendringene ble vedtatt i 2021, og har som mål å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030. Klimabudsjettet er et viktig verktøy i dette arbeidet, og inneholder tiltak for å redusere direkte og indirekte utslipp fra både innbyggerne, næringslivet og kommunens egen drift.

Klimaregnskapet for 2022 viser at de direkte klimagassutslippene i Asker gikk ned med 1,6 prosent fra 2020 til 2021. Sammenlignet med 2009 er utslippene redusert med 44 prosent.

Asker kommune har i 2022 arbeidet med tiltak innenfor alle de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene. Gjennom prosjektet Grønne klasserom og skolehager har elever fått lære om dyrking av kortreist og klimavennlig mat. Alle elever på 9. trinn har gjennomført undervisningsopplegget Matvinn, og det er gjennomført matsvinnprosjekt i flere barnehager.

Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november, og er Norges største kjøpesenter for brukthandel. Kommunen har også arbeidet med ombruk av kontormøbler i egen drift, noe som har medført en betydelig reduksjon av avfall.

Fire av kommunens totalt 17 ferdigstilte bygg- og anleggsprosjekter i 2022 har vært delvis utslippsfrie. Asker kommune ble i 2022 tatt opp som pilot i EUs Circular Cities and Regions Initiative. FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem Låve er pilotprosjekt, og her skal kommunen blant annet redusere bruken av plastprodukter og øke ombruk av byggematerialer. Myr har et stort potensial for karbonlagring, og i oktober ble Tveitermåsan restaurert med finansiering fra Miljødirektoratet.

Bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2020, mens arealdelen forventes vedtatt i løpet av 2023. Kommuneplanen skal legge til rette for en bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Temaplanene bygger på målene i kommuneplanen, og ved utgangen av 2022 er ti temaplaner vedtatt av kommunestyret. Temaplanene definerer politiske innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike områder. Mange av temaplanene er tverrsektorielle. Det betyr at det kreves langsiktig innsats på tvers av sektorer for å følge opp arbeidet og nå målene.

Med utgangspunkt i temaplanene, vil Asker kommune i årene fremover forsterke innsatsen knyttet til ungt utenforskap, klima og natur, samt demografiutfordringene som følge av at befolkningssammensetningen endrer seg og vi får stadig flere eldre.

Omstilling og effektivisering

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. 2022 har likevel vært et krevende økonomisk år preget av ettervirkninger av koronapandemien og krigen i Ukraina. Omstilling og effektivisering er nødvendig for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i årene fremover.

Regnskapet for 2022 ga et negativt netto driftsresultat på 66 mill. kroner. Dette utgjør 0,7 prosent av de totale driftsinntektene. Årsakene til dette er høy prisvekst, økte energikostnader, høy lånegjeld og høyere renteutgifter, lavere avkastning på energifondet og manglende statlig kompensasjon for koronautgifter.

Totalt har Asker kommune brukt 232 mill. kroner til å håndtere koronapandemien. Dette er 37 mill. kroner mer enn det vi mottok i statlig kompensasjon. Kommunens gjeldsgrad var i 2022 på 97,4 prosent, noe som er vesentlig høyere enn måltallet. Den negative avkastningen på Asker kommunes energifond ble i 2022 på 206 mill. kroner.

Noen resultater og innsatser i 2022

Årsrapporten beskriver resultater og innsatser i tjenesteområdene i 2022 og de viktigste områdene kommunen vil jobbe videre med i årene fremover. I tillegg gis det en overordnet vurdering og analyse av måloppnåelsen. Årsrapporten gir imidlertid ingen utfyllende og uttømmende oversikt over alle aktiviteter og resultater.

Tjenesteområde Oppvekst har fulgt opp barnevernsreformen, som fra 2022 har gitt kommunene et økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernstjenestene. En ny spesialavdeling for barn med omfattende behov ble etablert på Sydslogen skole. Velkomstklasser for flyktninger fra Ukraina ble opprettet ved tre barneskoler, og barnehagene har tatt imot flyktninger som har søkt barnehageplass. Både temaplan for personer med funksjonsnedsettelse og temaplan for oppvekst ble utarbeidet i løpet av året, og vil bli vedtatt våren 2023. Det er etablert innsatsteam mot mobbing i barnehagene etter samme modell som innsatsteamene ved skolene. En ny standard for tilvenning i barnehage er på plass, og denne skal sike at overgangen fra hjem til barnehage blir så god som mulig.

Tjenesteområde Velferd har arbeidet med å implementere innsatstrappen og boligtrappen, som skal bidra til å dreie ressursinnsatsen mot helsefremmende og forebyggende arbeid. Program Velferd er etablert for å sikre styring, leveranser og gevinster knyttet til utviklingsarbeidet. Det er etablert tilbud om individuell avlastning for pårørende til personer med demens. Det er også vedtatt en modell for frivillighet i Velferd, og arbeidet med implementering av modellen har startet opp. Asker kommune har deltatt i TØRN-prosjektet i regi av KS for å teste ut nye arbeids- og organisasjonsformer i helse- og omsorgstjenestene. I samarbeid med Posten og KS er det gjennomført et prøveprosjekt der innbyggere over 67 år får besøk på døra av Posten med informasjon fra kommunen.

Tjenesteområde Samfunnstjenester har ferdigstilt en rekke bygg- og anleggsprosjekter i 2022. Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt i mars, og det er igangsatt en rekke tiltak for å følge opp planen. Arbeidet med innføring av digitale vannmålere er videreført, og det er anskaffet ny felles driftssentral for styring og overvåking av vann- og avløpssystemene. Det er videre vedtatt renseløsninger flere steder sør i kommunen. Kunnskapsgrunnlaget til temaplan for naturmangfold er ferdigstilt. Det er også arbeidet med kunnskapsgrunnlag til temaplan for eiendom og gjennomført en kartlegging av utearealene ved kommunale formålsbygg. Renovasjonsordningene er harmonisert og det er vedtatt ny parkeringsstrategi.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har hatt ansvar for kommuneplanens arealdel som ble førstegangsbehandlet i 2022, og blir endelig behandlet i 2023. Rødtangen kulturminneprosjekt er etablert og skal bidra til formidling av kulturminner på Rødtangen. Det er også startet opp et prosjekt for å sammenstille og tilgjengeliggjøre kulturminnedata fra de tre tidligere kommunene. Et viktig arbeid med kartlegging av grunnforholdene i kommunen startet opp i 2022. Det er også arbeidet med å følge opp temaplan for næring. Arbeidet med temaplan for bærekraftig boligutvikling og temaplan for samferdsel og mobilitet er startet opp. Begge planene skal førstegangsbehandles i 2023.

I tjenesteområde Medborgerskap var gjennomføringen av Frivillighetens år 2022 en prioritert oppgave. Det er utviklet og vedtatt en modell for inkluderende frivillighetskoordinering og en ny modell for tilskuddsordninger. Asker kommune har som friby påtatt seg å være vertskap for en forfulgt forfatter, journalist eller kunstner som har måttet flykte fra sitt hjemland. Nye Risenga ishall åpnet i 2022 og har skapt mange nye opplevelser og muligheter. Ungdomskubbene har etter pandemien hatt rekordmange besøk. Låvebygget og paviljongen ved Østre Asker gård er bygget om og tatt i bruk av kulturskolen. Over 35 000 publikummere besøkte arrangementer i Asker kulturhus i 2022.

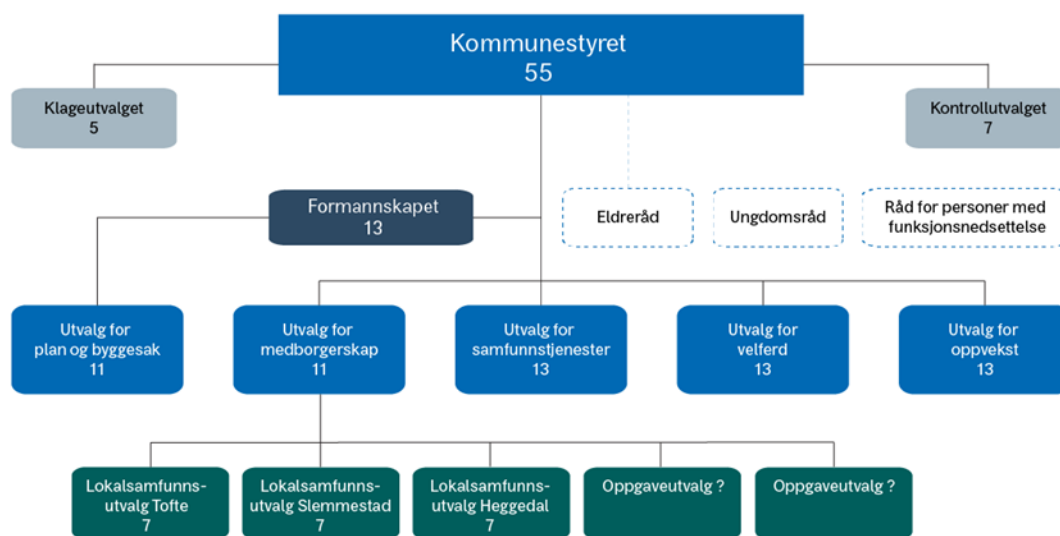
Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har tilrettelagt for at politiske møter har blitt streamet, slik at det er lettere for innbyggerne å følge de demokratiske prosessene. Organisasjons- og lederutviklingsprogrammet for alle kommunens omkring 350 ledere ble avsluttet sommeren 2022. Som en del av heltidskulturprosjektet er det etablert en rekke piloter for å redusere andelen deltidsstillinger. Videre er det arbeidet med å styrke internkontrollarbeidet og følge opp anbefalingene i kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon om overordnet internkontroll. Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt i november, og kommunen har styrket kompetansen og kapasiteten innenfor området personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Organisering og styring

Politisk organisering

Asker kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret har 55 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Det vises til reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapet har 13 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, samt eierstyring av selskaper og foretak. Det vises til reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapets medlemmer utgjør kommunens valgstyre, og utgjør sammen med tillitsvalgte partssammensatt utvalg.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Utvalg for oppvekst
- Utvalg for velferd
- Utvalg for samfunnstjenester
- Utvalg for medborgerskap
- Utvalg for plan og byggesak

Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sine ansvarsområder, samt omdisponere beløp mellom virksomheter og formål innen sine ansvarsområder. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til kommunestyret. Utvalg for plan og byggesak innstiller til formannskapet. Det vises til reglement for hovedutvalgene for en utfyllende beskrivelse.

Lokalsamfunnsutvalg er faste strukturer tilknyttet geografiske tettsteder som rapporterer til hovedutvalg for medborgerskap. Det er som en forsøksordning i perioden 2020-2022 vedtatt å etablere lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal. Forsøksordningen er utvidet til 2023 på grunn av forsinkelser som følge av koronapandemien. Lokalsamfunnsutvalgene har 7 medlemmer som representerer lokale lag og foreninger og lokalt næringsliv.

Lokalsamfunnsutvalgene skal legge til rette for at innbyggere, lag og foreninger og andre lokale aktører får mulighet til å delta i og ta medansvar for saker som angår lokalsamfunnet de er opprettet for. Utvalgene skal blant annet utvikle og styrke samarbeid og dialog med lokale innbyggertorg, nærmiljøsentraler, velforeninger og øvrige lag og foreninger, samt skoler, barnehager og andre aktører i lokalsamfunnet. Det vises til reglement for lokalsamfunnsutvalg for en utfyllende beskrivelse.

Politisk virksomhet i 2022

Etter to krevende år med koronapandemi, normaliserte den politiske virksomheten seg i 2022. Til sammen ble det gjennomført 172 møter og behandlet 1087 saker i de ulike utvalgene. Samtlige møter ble gjennomført fysisk. Det ble i løpet av året også gjennomført seminarer og utsatte studieturer for hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret.

Arbeidet med å evaluere politisk struktur inn mot neste kommunestyreperiode er startet opp, slik at det kan gjøres eventuelle justeringer fra neste periode. I tillegg er det arbeidet med å forberede kommunestyrevalget høsten 2023, samt tilrettelegge for god folkevalgtopplæring for neste kommunestyreperiode.

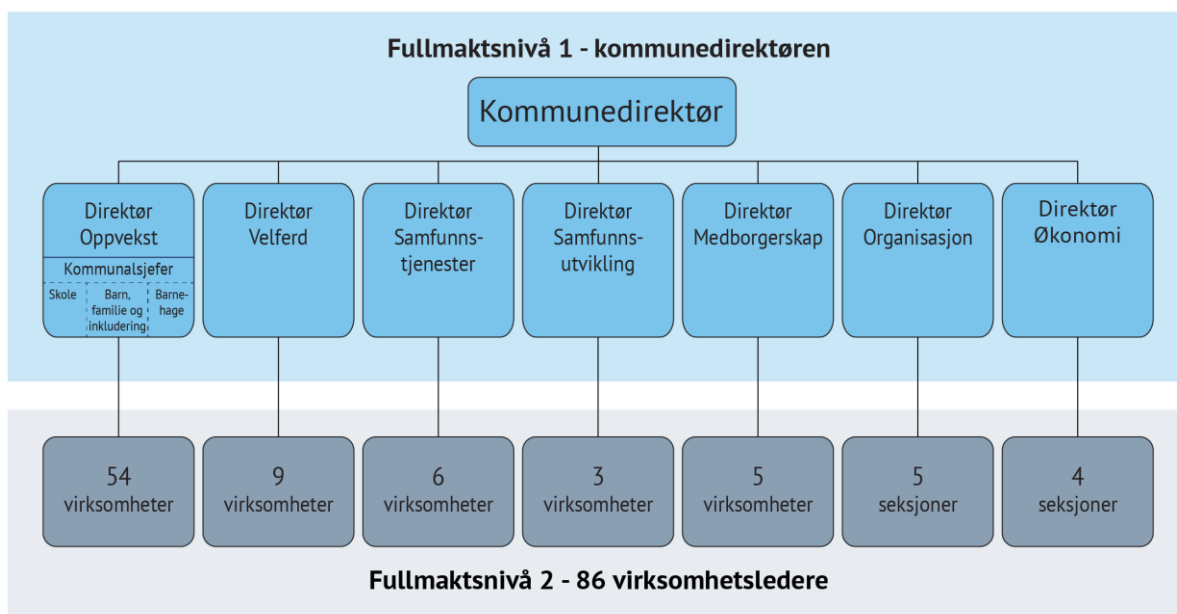
Tabellen under viser antall politiske møter og antall behandlede saker i de ulike utvalgene i 2022.

Utvalg	Gjennomførte møter	Saker behandlet
Kommunestyre	9	121
Formannskap	21	251
Utvalg for oppvekst	9	62
Utvalg for velferd	9	44
Utvalg for medborgerskap	9	57
Utvalg for samfunnstjenester	9	60
Utvalg for plan og byggesak	14	115
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	9	29
Eldrerådet	9	30
Ungdomsrådet	10	50
Partssammensatt utvalg	5	16
Klageutvalget	8	43
Politisk forhandlingsutvalg	4	8
Interkommunalt politisk råd Asker og Bærum	4	4
Kontrollutvalget	9	60
Valgstyret	1	2

Tofte lokalsamfunnsutvalg	11	39
Heggedal lokalsamfunnsutvalg	9	47
Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	9	45
Oppgaveutvalg Skogsborg	4	4
SUM	172	1087

Administrativ organisering

Asker kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektøren og virksomhetslederne.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret.

Virksomhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at virksomhetslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov. Dokumentet «Virksomhetsstyring i Asker kommune» beskriver overordnede prinsipper for ledelse, planlegging og styring i Asker kommune.

Befolkningsutvikling, boligproduksjon og sysselsetting

Endringer i folkemengde, boligmengde og sysselsetting er faktorer som påvirker både Askersamfunnet og de kommunale tjenestene. Disse elementene påvirker også hverandre, og må sees i sammenheng med utvikling internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen består av fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring (flytting til/fra utlandet).

Befolkningsutvikling	2019	2020	2021	2022
Folketall ved inngangen av kvartalet	93 679	94 441	94 915	96 088
Fødte	900	828	875	831
Døde	559	625	622	709
Fødselsoverskudd	341	203	253	122
Innvandring	983	646	941	1 368
Utvandring	572	652	671	638
Innflytting, innenlands	5 384	5 053	5 648	5 490
Utflytting, innenlands	5 378	4 791	4 996	4 625
Netto innvandring og flytting	417	256	922	1 595
Folkevekst	762	474	1 173	1 696
Folketallet ved utgangen av kvartalet	94 441	94 915	96 088	97 784

Det er sjelden store variasjoner i fødselsoverskuddet i Asker. Kommunen følger den nasjonale trenden om at det fødes færre barn. Samtidig døde det flere personer i 2022 enn under pandemien, noe som også er i samsvar med nasjonale tall. SSB peker på at det døde færre eldre under pandemien, og at det etter åpningen av samfunnet har vært en opphenting av dødeligheten blant de eldste aldersgruppene. Disse faktorene medfører et lavere fødselsoverskudd en vanlig.

Flytting og innvandring varierer i større grad fra år til år og påvirker den årlige befolkningsveksten. I 2022 var det både høy innvandring og flytting til kommunen. Til sammen bidro det til en befolkningsvekst på 1,8 prosent i 2022. Dette er den høyeste befolkningsveksten på over 20 år, med unntak av årene 2011-2014 hvor veksten var på mellom 1,8 og 1,9 prosent. Befolkningsveksten er høyere enn det som ble lagt til grunn i kommuneplanens samfunnsdel, hvor det ble lagt til grunn en gjennomsnittlig befolkningsvekst på 1,1 prosent.

Det har i 2022 vært høy befolkningsvekst i hele landet, og særlig en del små kommuner har hatt en høy prosentvis vekst. Hovedårsaken er økt innvandring som følge av krigen i Ukraina. Asker har også fått flere innbyggere med ukrainsk landbakgrunn i løpet av 2022, men de utgjør en mindre del av innvandringen totalt.

I tillegg til høy innvandring var det i 2022 høy innflytting til Asker. Dette har sammenheng med at mange boliger ble ferdigstilt.

Prosentvis befolkningsvekst	2020	2021	2022
Asker	0,5 %	1,2 %	1,8 %
Bærum	0,4 %	0,6 %	0,7 %
Drammen	0,5 %	0,4 %	1,0 %
Lier	1,1 %	1,7 %	2,1 %
Oslo	0,5 %	0,4 %	1,3 %

Viken	0,9 %	1,3 %	1,8 %
Norge	0,4 %	0,6 %	1,2 %

Tabellen viser at de fleste nabokommunene har hatt økende vekst siden 2020, med unntak av Bærum. Kommunene i Viken hadde en gjennomsnittlig befolkningsvekst på 1,8 prosent i 2022. Lier hadde en befolkningsvekst på 2,1 prosent, noe som trolig har sammenheng med høy vekst i arbeidsplasser.

Asker lå i 2022 på 24. plass av Vikens 51 kommuner når det gjelder høyest prosentvis vekst i folketallet. Drammen lå på 40. plass, Bærum på 44. plass og Lier på 15. plass.

Boligproduksjon

Asker har hatt en økende boligproduksjon de siste årene, og i 2022 ble det ferdigstilt 833 boliger. Dette er en høyere boligproduksjon enn det som ble lagt til grunn i kommuneplanens samfunnsdel (500-550 boliger i gjennomsnitt). Oslo og Bærum er i en periode med lavere boligproduksjon sammenlignet med de foregående årene.

I 2022 ble det gitt igangsettingstillatelse til 912 boliger i Asker. Med unntak av i 2020, er dette det høyeste antallet igangsettelse de siste 20 årene. Det indikerer at boligproduksjonen kan holde seg høy de neste 1-2 årene. Sammenlignet med tidligere år, er det igangsatt relativt få boliger i Oslo. I Bærum er antall igangsettelse i 2022 noe over gjennomsnittet.

Tabellen under viser boligproduksjonen etter status de siste tre årene.

Boligproduksjon etter status	2020	2021	2022
Fullførte boliger			
Asker	629	638	833
Bærum	833	601	300
Drammen	235	337	347
Lier	204	195	108
Oslo	2964	2620	1959
Igangsatte boliger			
Asker	1193	491	912
Bærum	335	198	634
Drammen	507	374	589
Lier	251	194	85
Oslo	2791	2900	1725

De tre siste årene har Asker hatt den tredje største samlede boligproduksjonen i Viken, med 2100 boliger. Bare Lillestrøm og Lørenskog har hatt en høyere boligproduksjon med henholdsvis 3200 og 2200 boliger.

Tabellen under viser boligproduksjonen i Asker og prosentvis fordeling etter boligtype.

Boligtype, antall	2020	2021	2022
Leilighet	415	369	533
Småhusbebyggelse	64	127	113
Enebolig	150	142	185
Boligtype, prosentvis andel			
Leilighet	66 %	58 %	64 %
Småhusbebyggelse	10 %	20 %	14 %
Enebolig	24 %	22 %	22 %

Produksjonen av eneboliger i Asker er relativt konstant fra år til år. I gjennomsnitt bygges det 160 eneboliger årlig i kommunen. Det er de siste tre årene bygget flere blokkleiligheter enn tidligere, og i 2022 var 64 prosent av de nye boligene blokkleiligheter. Dette er i tråd med målsetningen i kommuneplanens samfunnsdel om 60 prosent blokkleiligheter.

Kommuneplanen legger også til grunn at 20 prosent av de nye boligene skal være småhusbebyggelse og de øvrige 20 prosent eneboliger. I 2022 var 14 prosent av de nye boligene småhusbebyggelse, mens 22 prosent av de nye boligene var eneboliger.

Syssetsetting

Asker fikk 835 flere arbeidsplasser i 2022, og har nå ca. 38 500 arbeidsplasser. Det er en økning på 2 prosent fra 2021. Asker har hatt en noe høyere vekst i arbeidsplasser enn Bærum og Drammen, men lavere enn i Lier og Oslo. Gjennomsnittet for Viken er en vekst på 3 prosent i 2022.

Samtidig har antall sysselsatte som bor i kommunen økt med 3 prosent, noe som er en større økning enn økningen i antall arbeidsplasser. Det er naturlig at antall sysselsatte øker mer når befolkningsveksten er høy. Økningen i antall sysselsatte kan også skyldes lav arbeidsledighet og at flere er i jobb.

Syssetsetting	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Arbeidsplasser i kommunen	Antall			Årlig endring		
Asker	36 698	37 680	38 515	-1 %	3 %	2 %
Bærum	73 593	74 851	75 724	-1 %	2 %	1 %
Drammen	45 400	46 248	46 830	-2 %	2 %	1 %
Lier	13 901	14 563	15 302	-2 %	5 %	5 %
Oslo	485 787	507 232	523 704	-1 %	4 %	3 %
Sysselsatte bosatt i kommunen	Antall			Årlig endring		
Asker	47 411	49 180	50 738	-1 %	4 %	3 %
Bærum	64 122	66 215	67 596	-2 %	3 %	2 %
Drammen	48 992	50 635	51 572	-1 %	3 %	2 %
Lier	13 749	14 296	14 706	0 %	4 %	3 %
Oslo	372 443	385 968	397 394	-1 %	4 %	3 %

Når antall sysselsatte som bor i kommunen øker i større grad enn antall arbeidsplasser, påvirker det kommunens egendekning av arbeidsplasser. I 2022 har Asker teoretisk sett arbeidsplasser for 76 prosent av de sysselsatte som bor i kommunen. De øvrige 24 prosent må pendle ut av kommunen.

Sammenlignet med nabokommunene har både Oslo, Bærum og Lier en positiv egendekning. Det vil si at de har flere arbeidsplasser enn sysselsatte som bor i kommunen. Drammen har 91 prosent egendekning av arbeidsplasser.

Egendekning av arbeidsplasser	2020	2021	2022
Asker	77 %	77 %	76 %
Bærum	115 %	113 %	112 %
Drammen	93 %	91 %	91 %
Lier	101 %	102 %	104 %
Oslo	130 %	131 %	132 %

Egendekningen er et teoretisk tall som viser hvor mange sysselsatte innbyggere som har mulighet til å jobbe nær sitt bosted, her avgrenset til innenfor kommunegrensen. Tallet sier imidlertid ikke noe om hvor de sysselsatte faktisk jobber. Tabellen under viser at 41 prosent av de 50 700 sysselsatte som bor i Asker også jobber i Asker. De øvrige 59 prosent pendler til en annen kommune for å jobbe.

Andelen sysselsatte som bor og jobber i Asker	2020	2021	2022
Sysselsatte som bor i Asker	47 400	49 200	50 700
Sysselsatte som bor og jobber i Asker ("kortreiste arbeidstakere")	19 800	20 100	20 700
Andel	42 %	41 %	41 %

Kommunens satsingsområder

I tråd med nasjonale forventninger, har Asker i byggingen av ny kommune lagt FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuneplanens samfunnsdel bygger på bærekraftsmålene og setter disse inn i en lokal kontekst. Med utgangspunkt i bærekraftsmålene er det i kommuneplanen definert åtte tverrsektorielle satsingsområder:

- Økonomi
- Medarbeidere
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Slik jobber Asker kommune med bærekraftsmålene

Asker kommune jobber aktivt med å følge opp FNs bærekraftsmål, både gjennom kommuneplanen, temaplanene og som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er Asker kommunes viktigste styringsdokument, og gir føringer for alle andre planer i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel bygger på FNs bærekraftsmål, og ble vedtatt i juni 2020. Arbeidet med kommuneplanens arealdel ble påbegynt i 2020 og forventes vedtatt i 2023.

Temaplaner

Asker kommunes oppdaterte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer politiske innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike fagområder.

Per utgangen av 2022 er ti temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. Ytterligere fire temaplaner blir vedtatt i løpet av 2023, mens sluttbehandlingen av de tre siste temaplanene er skjøvet til neste kommunestyreperiode.

Tabellen under viser status for arbeidet med de 17 temaplanene.

Temaplan	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage og skolekapasitet	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Vedtatt 15.06.21
Næring	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Vedtas 2. kvartal 2023
På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Vedtas 2. kvartal 2023
Naturmangfold	Vedtas 2. kvartal 2023
Eiendom	Vedtas 1. kvartal 2024
Samferdsel og mobilitet	Vedtas 2. kvartal 2024
Boligutvikling	Vedtas 2. kvartal 2024

Føringene fra kommuneplanen og temaplanene blir lagt til grunn for prioriteringene i de årlige handlingsprogrammene.

Administrativ virksomhetsstyring

De politiske prioriteringene fra handlingsprogrammet og temaplaner følges opp gjennom konkrete oppdrag fra kommunedirektøren til virksomhetene som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

Kommunen er opptatt av å styrke innsatsen knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Evaluering og resultatoppfølging

Systematisk evaluering og resultatoppfølging er en viktig del av styringsprosessene i Asker kommune, og skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss.

Det har pågått et arbeid med å definere og videreutvikle nasjonale målepunkter med statistikk og data for bærekraftsmålene. Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Taksonomimodellen ble lansert våren 2022. Sommeren 2022 ble det presentert en plattform med oversikt over aktuelle indikatorer som kommunene kan velge å ta i bruk.

Det er viktig å presisere at det i tillegg til nøkkeltall også er andre kilder til kunnskap om hvorvidt vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. I arbeidet med å vurdere graden av måloppnåelse bør det derfor legges vekt på en helhetlig analyse av flere ulike relevante kunnskapskilder.

Klassifisering av nøkkeltallene

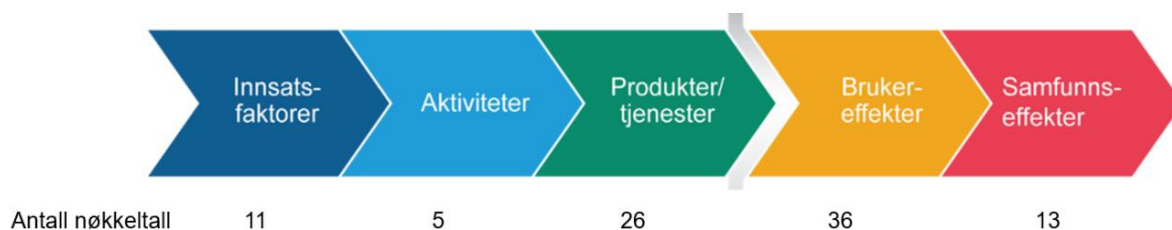
Parallelt med det nasjonale indikatorarbeidet, har Asker kommune arbeidet med å definere nøkkeltall for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen.

Klassifiseringsmodellen er brukt aktivt for å hjelpe oss til å forstå hva de enkelte tallene faktisk måler, og dermed også til å vurdere hvilke tall som er best egnet til å vurdere måloppnåelse. Det er lagt vekt på å velge nøkkeltall med god datakvalitet, og at det bør være stor grad av kontinuitet i valg av nøkkeltall fra år til år. Nøkkeltallene vil bli utviklet videre i årene fremover.

Det er i denne årsrapporten gjort en vurdering og analyse av til sammen 91 nøkkeltall knyttet til satsingsområdene og målene i kommuneplanen. 85 prosent av disse baserer seg på offentlig statistikk, slik som for eksempel tall fra Statistisk sentralbyrå, KommuneHelsa statistikkbank og Ungdataundersøkelsen. De øvrige 15 prosent av nøkkeltallene er basert på Asker kommunes egne registerdata og spørreundersøkelser.

Omkring 80 prosent av nøkkeltallene blir oppdatert årlig. De øvrige nøkkeltallene oppdateres sjeldnere. Dette gjelder i hovedsak nasjonale spørreundersøkelser som gjennomføres sjeldnere, slik som for eksempel lokaldemokratiundersøkelsen, Ungdataundersøkelsen og kommunens egen medarbeiderundersøkelse. For et lite antall nøkkeltall, slik som for eksempel nøkkeltall basert på folkehelseundersøkelsen i Viken, er oppdateringsfrekvensen ennå ukjent.

Figuren under viser hvordan de 91 nøkkeltallene fordeler seg på de ulike stegene i resultatkjeden utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. De ulike stegene består innsatsfaktor, aktiviteter, produkter/tjenester, brukereffekter og samfunnseffekter med henholdsvis 11, 5, 26, 36 og 13 nøkkeltall. Kommunen har lagt vekt på å velge nøkkeltall som måler så nært opp mot effekt som mulig, da målene i kommuneplanen først og fremst handler om bruker- og samfunnseffekt.

Oversikten viser at de fleste nøkkeltallene er klassifisert i kategoriene «Produkter/tjenester» og «Brukereffekter». Det betyr at de måler resultater av aktiviteter, for eksempel endringer i tjenestetilbudet og brukernes opplevelse av tjenestetilbudet. Det kan være vanskelig å finne gode tall som måler «Samfunnseffekter», og det tar ofte lang tid å se samfunnseffekten av iverksatte tiltak. Det betyr at vi i tolkningen av slik tall må være noe mer varsomme i vurderingen av kausalitet mellom gjennomførte tiltak og oppnådd effekt. Nøkkeltall klassifisert som «Innsatsfaktorer» eller «Aktiviteter» kan gi viktig informasjon om ressursbruk og dimensjonering av tjenestene, men måler i mindre grad bruker- og samfunnseffekt.

Nøkkeltallene er også klassifisert etter hvilke aldersgrupper i befolkningen de måler. De aller fleste nøkkeltallene måler befolkningen generelt. Omkring 15 av nøkkeltallene måler eksklusivt barn og unge, mens tre måler eksklusivt seniorer i alderen over 67 år.

For noen av nøkkeltallene mangler det dessverre data. Årsaken til dette er at det ikke har vært mulig å slå sammen tall for de tre gamle kommunene, at det ikke gjennomføres målinger hvert år, eller at resultatene for den offentlige statistikken ikke foreligger ennå. For et lite antall nøkkeltall er målemetodikken fortsatt under utvikling og første måling ennå ikke gjennomført.

Økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte.

For å ivareta kommunens økonomiske bærekraft er det etablert handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet, verdibevarende vedlikehold og finansforvaltningen. Fokus på økonomistyring, med gode systemer for oppfølging og rapportering, skal bidra til økonomisk handlingsrom i et langsiktig perspektiv.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Asker kommune har imidlertid utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Sammenligninger med andre kommuner viser at Asker også har et forholdsvis høyt kostnadsnivå.

Det vil være nødvendig med effektivisering og omstilling for å kunne opprettholde den økonomiske bærekraften i årene fremover. Asker kommune skal ha kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser ved at det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

Dette skal vi oppnå

Hovedmål	Delmål	Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomisk bærekraft.	Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	15,1 %	18,1 %	18,0 %	14,8 %
		Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	4,9 %	3,9 %	4,4 %	-0,7 %
		Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	99,1 %	102,8 %	99,0 %	97,4 %
		Vedlikehold per m2 i formålsbygg (> 140 kr/m2)	Ikke målt	115 kr/m2	99 kr/m2	132 kr/m2
	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	Nøkkeltall under utvikling				

Vurdering og analyse

2022 har vært preget av koronapandemien og krigen i Ukraina, noe som også har påvirket kommuneøkonomien. Prisveksten steg kraftig gjennom året, og den samlede konsumprisveksten ble på 5,8 prosent. Renten ble hevet raskt for å få ned inflasjonen, energiprisene har økt og finansmarkedene har vært ustabile. Dette har resultert i et langt høyere kostnadsnivå enn det som ble lagt til grunn når budsjettet for 2022 ble vedtatt. Usikkerheten knyttet til den økonomiske utviklingen i kommunen har vært stor.

De fleste nasjonale koronatiltakene ble avviklet i februar. Pandemien har likevel utfordret de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Driften av ordinære tjenester har vært ressurs- og kostnadskrevende, samtidig som beredskapsarbeid, vaksinerings og smittevern har krevd store ressurser. Asker kommune har hatt høye utgifter til pandemihåndteringen, og fikk først i desember informasjon om hvor mye den statlige kompensasjonen ville utgjøre. Totalt har Asker kommune brukt 232 mill. kroner til å håndtere koronapandemien. Dette er 37 mill. kroner mer enn det vi mottok i statlig kompensasjon.

Kommunedirektøren har holdt kommunestyret løpende orientert om den økonomiske situasjonen gjennom hele 2022. Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Negativt resultat på finansforvaltningen, økte energikostnader og manglende kompensasjon for utgifter knyttet til koronapandemien har imidlertid bidratt til at Asker kommune i 2022 fikk et negativt netto driftsresultat på -66 mill. kroner eller -0,7 prosent. Netto driftsresultat er et av de mest sentrale nøkkeltallene innenfor kommuneøkonomien, og angir hvor mye midler som frigjøres i driften til avsetninger og egenkapital til investeringer. I 2022 måtte kommunen bruke av oppsparte midler for å finansiere et negativt netto driftsresultat.

De store og raske rentehevingene har på kort sikt gitt en relativt stor negativ avkastning for obligasjonsfondene. Den negative avkastningen på Asker kommunes energifond ble i 2022 på 203 mill. kroner, noe som påvirket netto driftsresultat i negativ retning.

For å sikre et robust økonomisk fundament og buffer for fremtidige økonomiske utfordringer, avsettes det i tråd med budsjettet midler til disposisjonsfond. Dette skal sikre at kommunen er i stand til å håndtere svingninger i utgifter og inntekter uten at det går direkte utover tjenesteproduksjonen. Disposisjonsfondet inklusive bufferfond og realverdifond er på 14,8 prosent, mot et ønsket resultat på over 10 prosent. Uten bufferfond og realverdifond er disposisjonsfondet 7,1 prosent.

Skatteinntektene ble ekstraordinært høye i 2022. Dette skyldes i stor grad ekstraordinært høye aksjeutbytter mot slutten av 2021 som ga høye skatteinntekter i 2022. Kombinert med blant annet lave renter, og dermed også lave rentefradrag, resulterte dette i at kommuner først fikk disse inntektene i 2022. Veksten i lønn og sysselsetting ble høyere enn opprinnelig anslått. I revidert nasjonalbudsjett for 2022 ble det vedtatt at en del av merinntektene fra tilpasningene til endret utbytteskatt skulle tilfalle staten, og dette ble derfor trukket fra kommunenes rammetilskudd.

De frie inntektene ligger godt over gjennomsnittet for norske kommuner. Samtidig er kostnadsnivået i Asker høyere enn i sammenlignbare kommuner. Virksomhetene har et samlet merforbruk på 314 mill. kroner i 2022, hvorav 232 mill. kroner er utgifter til å håndtere koronapandemien. Den statlige koronakompensasjonen er ikke delt ut til tjenestene, men er inntektsført sentralt. 92 mill. kroner av merforbruket knytter seg til ordinær drift, og skyldes hovedsakelig økt prisvekst, økte strømudgifter, negativt resultat på vann og avløp og økte utgifter innenfor tjenesteområde Velferd.

Asker kommune har et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere enn handlingsregelen tilsier. Kommunens gjeldsgrad var i 2022 på 97,4 prosent, noe som er betydelig høyere enn måltallet. Årsaken er et høyt investeringsvolum i ny kommune. Gjeldsgraden vil øke i årene fremover, da det vil bli krevende å opprettholde en like høy grad av egenfinansiering av låneporteføljen som tidligere har ligget til grunn.

Det vises til årsberetningen for en utdypende beskrivelse av de økonomiske forholdene i 2022.

Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsbedrift der medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, jobbe systematisk for felles identitet og kultur, ivareta tilliten til kommunen og ha evne til å digitalisere, drive innovasjon og nyskaping, er derfor sentrale innsatsområder.

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk er et viktig strategisk virkemiddel for å sikre at medarbeidere og ledere når kommunens mål. Temaplanen har fokus på arbeidet med heltidskultur, kompetanseutvikling, organisasjons- og arbeidskultur som fremmer gode arbeidsprosesser og en synlig kultur for læring. I tillegg fremheves det at kommunens medarbeidere og ledere aktivt skal involvere innbyggerne og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere.

Dette skal vi oppnå

Medarbeidere				
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.				
Sykefraværprosent	Ikke målt	7,7 %	8,4 %	9,3 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.				
Medarbeidere og lederes opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.				
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	3,7	Ikke målt
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	Ikke målt	84,2 %	84,9 %	85,0 %
Andelen heltidsansatte	Ikke målt	59,4 %	59,6 %	61,9 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Ikke målt	81,9 %	81,4 %	82,3 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje.				
Nøkkeltall under utvikling				

Vurdering og analyse

Asker kommune har jobbet målrettet og systematisk med å utvikle arbeidsgiverpolitikken. Det er blant annet gjennomført et organisasjons- og lederutviklingsprogram for alle kommunens ledere.

Heltidskulturprosjektet skal bidra til å redusere deltidsarbeid og øke antallet heltidsstillinger, spesielt innenfor tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Sentrale virkemidler i dette arbeidet er å ta i bruk nye arbeidstidsordninger og TØRN-prosjektet. Resultatet av arbeidet vil vises over tid. Utviklingen i gjennomsnittlig stillingsprosent og andelen heltidsstillinger blir viktige indikatorer på om kommunen lykkes i arbeidet.

Kommunens etiske retningslinjer skal gi folkevalgte og ansatte et grunnlag for å ta gjennomtenkte og gode valg i situasjoner som krever etisk refleksjon. Gjennom nanolæringen i 2022 fikk kommunens ansatte opplæring innenfor etiske dilemmaer og problemstillinger.

Partssamarbeidet er viktig for å utvikle gode tjenester til innbyggerne. Medbestemmelsesordningene må være hensiktsmessige og møte behovene i en stor organisasjon. I 2022 ble det etablert en overordnet medbestemmelsesarena på kommunenivå. Det skal jobbes videre med å evaluere den nåværende medbestemmelsesordningen.

Det registrerte sykefraværet var i 2022 på 9,3 prosent, noe som er en økning på 0,9 prosentpoeng fra 2021. Økningen i registrert sykefravær gjelder alle tjenesteområdene. Sykefraværet som ble rapportert i 2021 på 8,0 prosent er ved ny måling i 2022 justert til 8,4 prosent. Endringen skyldes etterslep i registreringen av sykefravær i kommunens lønns- og personalsystem. Det er nærliggende å tro at økningen i sykefraværet i 2022 skyldes sykdom knyttet til korona og influensa, samt en mer normal arbeidsdag for mange med mindre hjemmekontor og mer kontakt med andre.

Kommunal sektor er kvinnedominert, og andelen kvinner er spesielt høy innenfor tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Andelen kvinner i Asker kommune følger de nasjonale tallene, og var ved utgangen av 2022 på 75,7 prosent. Kvinneandelen har holdt seg relativt stabil fra 2020, da den var på 76,6 prosent.

Asker kommune skal jobbe videre med å utarbeide en strategisk overordnet kompetanseplan. Denne skal bidra til at kommunen evner å rekruttere god og nødvendig kompetanse, samtidig som vi utvikler egne medarbeidere. Kompetanseplanen skal gi retning og hjelp til å prioritere tiltak for å styrke kompetansen i årene fremover. Den skal bidra til å bygge tverrfaglige og robuste fagmiljøer, møte utfordringer knyttet til den demografiske og teknologiske utviklingen, det grønne skiftet og andre utfordringer som krever evne til omstilling og endring.

Samarbeid for å nå målene

Et stadig mer nettverksorientert samfunn med nye teknologiske muligheter, forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene trenger Asker kommune en helhetlig politikk for bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Kommunen skal jobbe med å styrke innbyggermedvirkningen ved å tilrettelegge for inkluderende medvirkningsprosesser, blant annet gjennom å bygge kompetanse i organisasjonen og i samfunnet. Kommuneroollen er i endring, og kommunens rolle som fasilitator og samarbeidspartner blir mer fremtredende. Kommunen skal særlig fremme og styrke samarbeidet om stedsutvikling.

Dette skal vi oppnå

Samarbeid for å nå målene				
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.				
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	46 %
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	38 %	Ikke målt	Ikke målt	46 %
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	Ikke målt	65 %	48 %	Tall kommer
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.				
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	8,77 %	Ikke målt	-2,04 %	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	Ikke målt	2,5	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	Ikke målt	2,5	Ikke målt
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.				
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	4,8

Vurdering og analyse

Tverrsektorielt samarbeid internt og eksternt er en forutsetning for at Asker kommune skal oppnå en bærekraftig utvikling i tråd med målene i kommuneplanen. Til sammen ti temaplaner er vedtatt ved utgangen av 2022, og det er i planarbeidet gjennomført omfattende medvirkningsprosesser med næringslivet, frivilligheten og innbyggerne. I tillegg har arbeidet med kommuneplanens arealdel vært gjennomført med brede medvirkningsprosesser. Asker deltar også aktivt i Bærekraftsløftet og det nasjonale bærekraftsnettverket for å løfte arbeidet med kartlegging og måling av status for bærekraftsmålene i hele kommunesektoren.

Temaplan for medborgerskap ble vedtatt av kommunestyret i 2021, og skal bidra til at Asker kommune i større grad kan motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap. Utviklingsprosjektet medborgerskap ble avsluttet i desember 2022. Det skal fremover arbeides videre med å implementere erfaringene med utprøvde praktiske metoder for økt medborgerskap og samskaping.

Lokaldemokratiundersøkelsen, som ble gjennomført i 2017 og 2021, måler blant annet innbyggernes opplevelse av muligheten til å påvirke kommunale beslutninger. Lokaldemokratiundersøkelsen fra 2021 viser en signifikant og positiv utvikling blant innbyggerne i tidligere Røyken og Hurum kommuner når det gjelder opplevelsen av hvorvidt de folkevalgte involverer innbyggerne i å finne løsninger på lokale problemer. Det er også en signifikant og positiv utvikling blant innbyggerne i tidligere Røyken og Hurum kommuner når det gjelder den samlede opplevelsen av hvordan kommunen takler de utfordringene den står overfor.

Frivillighetens år 2022 ble gjennomført som en satsing og markering i tråd med innsatsområdene og strategiene i temaplan for medborgerskap. Temaplanen beskriver hvordan kommunen skal jobbe for å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og tar medansvar for samfunn og fellesskap. Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen har økt fra en score på 4,5 i 2018 til en score på 4,8 i 2022.

Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid var på 54 prosent i 2018, mens den i 2022 var redusert til 46 prosent. Andelen er høyest i aldersgruppen 35-54 år. 71 prosent av de som ikke er frivillige oppgir at de kan tenke seg å gjøre frivillig arbeid hvis de blir spurt. Dette er en økning fra 2018, da andelen var 66 prosent.

Andelen som er fornøyd med lokaler til å treffe andre unge, har gått betydelig opp siden forrige måling. Andelen er nå på linje med landsgjennomsnittet, men under gjennomsnittet i Viken hvor andelen er 51 prosent. Vi ser en økning for nesten alle ungdomsskolene, og økningen har vært ekstra stor ved de skolene som i perioden 2019-2022 har fått egen ungdomsklubb. Det er likevel slik at forskjellene mellom de 13 ungdomsskolene som har deltatt i Ungdataundersøkelsen er store. Andelen som oppgir at de er fornøyd med lokalene til å treffe andre unge varierer fra 27 til 70 prosent. Kommunen jobber aktivt videre for å etablere et likeverdig tilbud til innbyggerne i hele kommunen.

Bærekraftige byer og samfunn

Asker skal være et nært, mer aktivt og bærekraftig samfunn. I dag bor mange i store eneboliger. Over tid vil det skape større utfordringer fordi stadig flere bor alene. Om lag 80 prosent av boligene i kommunen er eneboliger og rekkehus, mens kun 42 prosent av husholdningene er barnefamilier. På den måten utnyttes ikke arealene effektivt. Det gjør det også vanskelig for førstegangsetablerere og innbyggere med vanlige inntekter å etablere seg i Asker. For å sikre en god balanse må det bygges flere mindre boliger.

Mange eier mer enn én bil per husholdning og kjører til og fra jobb. Hovedveiene er overbelastet i rushtiden, og det er lange køer, også for kollektivtrafikken. Flere må bli motivert til å velge alternativ transport som sykkel og gange. I tillegg er det nødvendig å forbedre kollektivtilbudet. Kommuneplanen legger opp til at det skal bygges rundt kollektivknutepunkter. Dersom flere kan bo i gåavstand til buss, tog, båt og lokalsentre, vil presset på veiene bli mindre.

Ved å satse på lokalsentrene skapes gode, lokale og sosiale steder. Asker har definert ni slike lokalsentre, i tillegg til kommunesenteret Asker sentrum. Lokalsentrene skal være i nær tilknytning til kollektivtilbud og ha tilbud innen handel, service, møteplasser og næringsliv. Videre skal lokalsentrene være aldersvennlige, helsefremmende og inkluderende, og bidra til at innbyggerne kan delta i lokaldemokratiet.

En bærekraftig samfunnsutvikling tar også vare på kommunens rike naturmangfold og verner om matjord og kulturminner.

Dette skal vi oppnå

Bærekraftige byer og samfunn				
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.				
Befolkningsvekst	0,8 %	0,5 %	1,2 %	1,8 %
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	1 748	1 762	1 763	1767
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	78 %	77 %	77 %	76 %
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Ikke målt	Ikke målt	54 %	Ikke målt
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.				
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	Ikke målt	89 %	89 %	87 %
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsløpsservice)	99,9 %	94,1 %	99,9 %	Tall kommer
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	Ikke målt	95 %	91 %	94 %

Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	4	3	3	Tall kommer
Lekkasje fra vannforsyningsnettet (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	Ikke målt	28 %	43 %	32 %
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	Ikke målt	0,63 %	0,14 %	Tall kommer
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.				
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	87 %	Ikke målt	Ikke målt	86 %
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	Ikke målt	4,4	4,4	Tall kommer
Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.				
Antall nye boliger per år	445	633	638	833
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter eller rekkehus	63 %	76 %	78 %	78 %
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	31 %	66 %	58 %	64 %
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet.				
Konsentrasjon av finkornet svevestøv (PM2.5), mikrogram per kubikkmeter luft	4,7 µg/m3	4,6 µg/m3	5,6 µg/m3	**
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	Ikke målt	27,6 kg/m2	35,9 kg/m2	48,3 kg/m2
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.				
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	185	180	173	Tall kommer
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	90	44	99	68

Vurdering og analyse

Asker kommune hadde i 2022 en befolkningsvekst på 1,8 prosent. Dette er en betydelig økning fra året før, og en del høyere enn målet i kommuneplanen. Antall bosatte per kvadratkilometer i kommunens tettstedsarealer øker, og trenden viser at det er vekst i tettstedene våre. Det er viktig å merke seg at tallet for bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal ikke sier noe om veksten utenfor tettstedene i kommunen.

Egendekningen av arbeidsplasser viser hvor mange sysselsatte innbyggere som har mulighet til å jobbe nær sitt bosted, altså innenfor kommunegrensen. Egendekningen har ikke endret seg vesentlig de siste årene, og var i 2022 på 76 prosent.

Det ble ferdigstilt 833 nye boliger i Asker i 2022, hvorav 78 prosent er leiligheter eller rekkehus. Dette er høyere enn kommuneplanens måltall om 550 nye boliger i året, der 80 prosent skal være leiligheter eller rekkehus. Den høye boligproduksjonen viser at Asker er på god vei mot målet om at alle innbyggere skal ha tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger. Det bygges nå flere leiligheter enn tidligere, og det vil kunne bidra til et marked med flere boliger til en overkommelig pris. I 2022 ble det gitt igangsettingstillatelse til 912 boliger i Asker. Med unntak av i 2020, er dette det høyest antall igangsettelser de siste 20 årene.

Resultatene viser en nedadgående trend i andelen innbyggere som er tilknyttet kommunal vannforsyning. Tallet representerer ikke en reell reduksjon, men skyldes feil og mangler i datagrunnlaget. Dette er også tilfellet når det gjelder prosentvis lekkasje fra vannforsyningsnettet. Det jobbes målrettet med å sikre tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem for alle. Temaet er omtalt i temaplan for vann og vannmiljø. Videre legger temaplanen opp til en betydelig satsing på tilknytning av hytteområder og boligområder som i dag har spredt avløp.

Mengden avfall fra kommunale byggeprosjekter har økt de siste par årene. Mengden byggavfall var lav i 2020, blant annet som følge av at Torvbråten skole og boligene på Korpåsen ble oppført i massivtre. I 2022 ble det i større grad oppført bygg med utstrakt bruk av betong og stål. Slike bygg gir erfaringsmessig mer avfall, noe som gjenspeiler seg i nøkkeltallene.

En undersøkelse som ble gjennomført høsten 2022 viser at 8 av 10 innbyggere i Asker er opptatt av natur- og miljøspørsmål, og at 9 av 10 mener det er viktig at kommunen jobber med å stanse tap av natur. Arealbruksendringer er hovedårsaken til tap av natur. Kommunene har et særskilt ansvar for å stanse tap av natur, da det er i kommunene de fleste vedtak om arealdisponering fattes. Andre trusler mot naturmangfoldet er klimaendringer, forurensning, fremmede arter og overhøsting. Asker kommune vil fortsette arbeidet med å verne og sikre naturmangfoldet gjennom temaplan for naturmangfold som blir vedtatt i 2023.

Asker kommune jobber aktivt for å forebygge og håndtere konsekvensene av uønskede hendelser på alle nivåer. Ungdataundersøkelsen fra 2022 viser at 86 prosent av de unge i Asker opplever at det er trygt å være ute i nærområdet sitt om kvelden. Dette er på nivå med landsgjennomsnittet som er på 85 prosent. Variasjonen innad i kommunen er relativt lav, og ligger mellom 80 og 92 prosent. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i 2020. Det har de siste årene vært gjennomført et omfattende arbeid med kommuneplanens arealdel, som vil bli ferdigstilt i 2023. Kommuneplanens samfunns- og arealdel danner grunnlaget for det videre arbeidet med utviklingen av Asker som en fremtidsrettet og bærekraftig kommune. Arealdelen skal sikre en enhetlig forvaltning og utvikling av kommunens arealer, samt videreføre utviklingen av prioriterte vekstområder.

Handling mot klimaendringene

Klimautfordringene er globale, men må løses lokalt. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der målet er at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 50 prosent lavere og opp mot 55 prosent lavere enn i 1990. De største direkte utslippene av klimagasser i Asker kommune kommer fra transport. De indirekte utslippene av klimagasser er flere ganger større enn de direkte, og kommer fra en rekke ulike kilder.

Asker kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. God planlegging skal bidra til helhetlige løsninger innenfor transport og mobilitet, samt å redusere de negative konsekvensene av klimaendringer.

Dette skal vi oppnå

Handling mot klimaendringene				
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.				
Nøkkeltall under utvikling				
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.				
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO ₂ e	186 211	180 661	178 984	Tall kommer
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	722 GWh	714 GWh	762 GWh	Tall kommer
Andelen innbyggere som mener de har klimavennlig atferd	Ikke målt	53 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen reiser som foretas med sykkel	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Antall kilo matsvinn per innbygger	Ikke målt	Ikke målt	41	Ikke målt
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	434	454	451	400
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	Ikke målt	46,3 %	49,7 %	48,3 %
Andelen kommunale anskaffelser hvor klima/miljø er vektet enten i tildelingskriterier, kvalifikasjonskrav eller absolutte krav til produktet/tjenesten	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Andelen kommunale bygg- og anleggsplasser der det kun brukes maskiner og kjøretøy som er utslippsfrie eller går på biogass	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	0
Reduksjon (i tonn CO ₂ - ekvivalenter) i indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i kommunale byggeprosjekter, målt i forhold til et referansebygg bygget etter TEK17 (Det ble laget klimaregnskap til kun ett av seks byggeprosjekter ferdigstilt i 2022)	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	32 %
Andelen kommunale nybygg med nær null energi standard	Ikke målt	67 %	33 %	0
Andelen kommunale nybygg som er nullutslippsbygg	Ikke målt	0	0	0

Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	Ikke målt	43 %	42 %	64 %
---	-----------	------	------	------

Vurdering og analyse

Temaplan for handling mot klimaendringene ble vedtatt av kommunestyret i 2021, og skal bidra til at Asker når målene om reduserte utslipp av klimagasser. I mai 2022 vedtok kommunen en intern mobilitetsstrategi som skal bidra til at kommunens egne ansatte reiser grønnere. Bildeling, grønne reiseavtaler, færre parkeringsplasser og støtte til anskaffelse av elsykkel er noen av tiltakene som skal bidra til dette.

Klimabudsjettet er et styringsverktøy som inneholder tiltak for å redusere direkte og indirekte utslipp fra både innbyggerne, næringslivet og kommunens egen drift. Målet er å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030. Miljødirektoratets statistikk viser at de direkte klimagassutslippene i Asker gikk ned med 1,6 prosent fra 2020 til 2021. Sammenlignet med 2009 er utslippene redusert med 42 prosent.

Flere av nøkkeltallene for klima er ikke målt i 2022, og det arbeides med å få på plass disse tallene for kommende år. Tall for klimavennlig adferd vil innhentes gjennom en spørreundersøkelse som er under arbeid. Tall for sykkelandel vil innhentes gjennom en reisevaneundersøkelse som også er under arbeid. Det skal videre startes opp et arbeid for å se på hvordan vi kan innhente data om klimavennlige anskaffelser på en hensiktsmessig måte.

Satsingsområde handling mot klimaendringene omhandler også klimatilpasning. Klimatilpasning dreier seg både om å forstå konsekvensene av at klimaet endrer seg og å iverksette skadereduserende tiltak, samtidig som vi utnytter de mulighetene som klimaendringene kan gi.

Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt av kommunestyret våren 2022. Flom og overvann er et eget innsatsområde i planen, som beskriver utfordringer og strategier for hvordan kommunen skal møte fremtidens klimaendringer.

Kunnskapsgrunnlaget til temaplan for naturmangfold ble utarbeidet i 2022, mens planen skal vedtas i 2023. Naturen er en svært viktig brikke i det globale karbonkretsløpet gjennom opptak og lagring av karbon. Klima- og naturkrisen må derfor sees i sammenheng, og vi må ha fokus på å finne løsninger som tjener både naturen og klimaet.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom samfunnsutvikling og arealbruk. Bestemmelsene og føringene i arealdelen blir et sentralt verktøy for kommunens klimaarbeid i årene fremover.

God helse

Kommunen har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene i samfunnet, motvirker sosiale helseforskjeller og fremmer god helse og livskvalitet for alle, uansett alder. Asker kommune skal legge til rette for at innbyggerne kan leve friske og sunne liv. Gjennom medborgerskap og samskaping med andre samfunnsaktører skal det utvikles nye løsninger for bærekraftige helsetjenester.

Innbyggernes helse og livskvalitet påvirkes av mange forhold, slik som nærmiljøkvaliteter, boforhold, transport, helsetjenester og kultur- og aktivitetstilbud. Arbeidet med stedsutvikling skal legge til rette for mobilitet, gode møteplasser, aktivitetsmuligheter og helsefremmende lokalsamfunn. For å fremme psykisk helse, trivsel og forebygge ensomhet, er det nødvendig å stimulere til etablering av sosiale nettverk, deltakelse og sosial støtte i hverdagslivet.

Dette skal vi oppnå

God helse				
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.				
Andelen 9-åring som er vaksinert mot meslinger	96,10 %	97,00 %	97,30 %	Tall kommer
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	12 %	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	307	301	Tall kommer	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	13 %	Ikke målt	Ikke målt	12 %
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Ikke målt	Ikke målt	22,2 %	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	73 %	Ikke målt	Ikke målt	68 %
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	146	148	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere (16-66 år) som verken er i arbeid eller utdanning	17 %	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	21,6 %	21,4 %	22,4 %	23,1 %
Innbyggere over 75 år innlagt på sykehus med hoftebrudd, per 1000 innbyggere	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Ikke målt	Ikke målt	10,4 %	Ikke målt
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.				
Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	Ikke målt	72,7 %	76,5 %	Tall kommer
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.				

Andelen innbyggere over 80 år som bor hjemme	Ikke målt	90,4 %	89,8 %	Tall kommer
Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.				
<i>Nøkkeltall under utvikling</i>				

Vurdering og analyse

Kommuneplanen legger til grunn at det skal utvikles attraktive og helsefremmende lokalsamfunn, blant annet gjennom utvikling av møteplasser, aktivitetstilbud og infrastruktur. Befolkningsprognosene viser at andelen eldre vil øke radikalt de neste årene, og dette vil legge press på kommunens totale velferdstilbud. Det er i 2022 etablert et program som skal jobbe mot konkrete effektmål knyttet til nødvendig omstilling av kommunens velferdstjenester.

Å være i arbeid kan gi positive helseeffekter for den enkelte. Det er en liten økning i andelen eldre i alderen 67 til 74 år som er i arbeid, og andelen er høyere i Asker enn i landet som helhet. Dette er en positiv utvikling med tanke på målet om god livskvalitet hos alle, uansett alder.

Muskel- og skjelettplager er en av de største enkeltårsakene til sykefravær i arbeidslivet, og står for en stor andel av helsetapet i befolkningen. Det er derfor gledelig at andelen innbyggere som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager i Asker er signifikant lavere enn landsgjennomsnittet.

Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si har gått ned siden 2019, og ligger nå på 68 prosent. Dette er på samme nivå som landsgjennomsnittet. Tidligere hadde Asker resultater noe over landsgjennomsnittet.

Tall fra folkehelseundersøkelsen viser at 84 prosent av innbyggerne opplever at idrettstilbudet er godt, og kun 3,4 prosent opplever høyt totalbelastning av psykiske plager. Videre er andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive relativt uendret fra 2019, og er lavere i Asker enn i landet som helhet.

God helse og livskvalitet er et område som favner bredt og berører alle tjenesteområder i kommunen. Folkehelseperspektivet er også reflektert i alle temaplaner. Asker kommune vil fremover fortsette arbeidet med å forankre folkehelseperspektivet i alle tjenesteområder og legge til rette for gode forebyggende tiltak.

God utdanning

For å nå målene om en bærekraftig fremtid, er læring og utdanning avgjørende. God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. Utdanning og læring skal fremme demokratiske verdier og holdninger. Det handler om å utvikle skaperglede, engasjement og nysgjerrighet, og gi alle mulighet til å utfolde seg.

Læring foregår hele livet og på mange arenaer, slik som i barnehager, skoler, skolefritidsordning, voksenopplæring, introduksjonsprogram, bibliotek, kulturskole og på ulike kulturarenaer. Asker kommune skal fremme samhandling mellom de ulike arenaene og aktørene. Slik kan kommunen bidra til at den enkelte opplever trygghet, inkludering, deltakelse, engasjement og god livskvalitet. Kommunens tjenester skal utvikle sin rolle som lokalsamfunnsaktører og styrke innbyggernes forutsetninger for å ta bærekraftige valg gjennom hele livet.

Dette skal vi oppnå

God utdanning				
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.				
Andelen ungdomsskoleelever som sier at de er fornøyde med sitt lokalmiljø	70 %	Ikke målt	Ikke målt	70 %
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Ikke målt	7,8 %	6,9 %	7,7 %
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Ikke målt	4,4 %	3,4 %	5,4 %
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	4,2	4,1	4,2	4,2
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,8	4,7	4,7
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen.				
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	Ikke målt	39,7 %	41,3 %	39,1 %
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,6	4,6	4,6
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.				
Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,7	3,5	3,6	3,6
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,6	3,5	3,6	3,5
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/seks år	83 %	83 %	84 %	Tall kommer

Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	0,5	0,2	Tall kommer
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.				
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	71 %	Ikke målt	Ikke målt	69 %
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4	3,9	3,8
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	Ikke målt	78 %	81 %	83,5 %
Andelen innbyggere (16-25 år) som verken er i arbeid eller utdanning	11 %	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	348	350	349	Tall kommer

Vurdering og analyse

Asker kommune jobber målrettet med å tilrettelegge for et godt psykososialt miljø for elevene på skolen. Nasjonalt er det en stor økning i andelen elever som opplever å ha blitt mobbet. Også i Asker er det en økning i andelen elever som har blitt mobbet, men økningen er mye lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunens ambisjon er at ingen barn og unge skal oppleve mobbing, og innsatsen for et godt og trygt læringsmiljø må derfor videreføres. Elevenes trivsel på skolen oppnår god score, og ligger på samme nivå som i fjor.

Elevene opplever i samme grad som i fjor at opplæringen fremmer læring, men motivasjonen har gått litt tilbake. Det er en god utvikling i antall lærere som oppfyller kompetansekravene i de fagene de har undervisning i. Satsningen på videreutdanning av lærere, samt arbeidet med å rekruttere lærere med rett kompetanse, er faktorer som kan ha bidratt til den positive utviklingen.

Ungdomsskoleelevenes tro på fremtiden er litt lavere enn i 2019, men går ikke mye tilbake sett i forhold til at vi har hatt utfordrende år med pandemi og er inne i en mer urolig og usikker verdenssituasjon.

Andelen elever som fullfører videregående opplæring er stigende og signifikant høyere i Asker enn i landet som helhet. Samtidig er andelen innbyggere som verken er i arbeid eller utdanning signifikant lavere i Asker enn i landet som helhet. Dette viser at kommunen jobber aktivt med tidlig innsats, og har en god grunnskole som gir et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.

Det er en reduksjon i andelen barnehagelærere fra 2021 til 2022. Andelen pedagogiske ledere med dispensasjon fra utdanningskravet har økt fra 7,4 prosent til 14,5 prosent i kommunale barnehager. 15 av 32 kommunale barnehager oppfyller pedagognormen. Utfordringene med å rekruttere barnehagelærere har økt, og konkurransen mellom nabokommuner og barnehageeiere er sterk. Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnas utvikling er uendret, og resultatet er på linje med landsgjennomsnittet og nabokommunene.

Samlet sett er resultatene et uttrykk for at Asker kommune er på vei mot målet om å skape inkluderende og trygge oppvekstmiljøer. Kommunen vil i årene fremover fortsette arbeidet med å skape inkluderende leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse. Arbeidet med disse problemstillingene inngår som en sentral del av temaplan for oppvekst.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Kommuneplanen legger til grunn at Askersamfunnet skal ha en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling er viktige virkemidler i møte med fremtidens utfordringer. Asker kommune skal styrke arbeidet med systematisk tjenesteinnovasjon, blant annet gjennom å ta i bruk og skalere nye løsninger. Et annet viktig virkemiddel er å videreutvikle mer helhetlige, brukerrettede og brukervennlige digitale tjenester. Partnerskap og samarbeid med ulike nettverk både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt er viktig for å lykkes.

Asker har et variert og lønnsomt næringsliv. Som kommune kan Asker benytte virkemidler som nettverksbygging, tilskudd for eksempel til medlemsorganisasjoner, anskaffelser og effektiv byggesaksbehandling for å stimulere til næringsutvikling. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft, samt en helhetlig og sterk teknisk og digital infrastruktur, er også viktig for at kommunen skal være attraktiv for næringslivet.

Dette skal vi oppnå

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling				
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.				
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	89	121	80	70
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	3,1 %	3,3 %	3,1 %	3,2 %
Antall registrerte patenter i Askersamfunnet, per 100 000 innbyggere	19,1	6,3	8,3	8,2
Andelen installerte smarte vannmålere	42 %	80 %	90 %	92 %
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet.				
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	Ikke målt	92 %	95 %	98 %
Andelen husholdninger med fiber/ 1GB fastnett	Ikke målt	78 %	93 %	95 %
Andelen husholdninger med 5G	Ikke målt	0 %	30 %	60 %
Andelen husholdninger med LoRaWan	Ikke målt	90 %	90 %	Tall kommer
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.				
Total plassering i Kommune-NM	14	14	11	Tall kommer
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Viken	5	4	4	Tall kommer
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	47 %	-101 %	83 %	49 %

Vurdering og analyse

Det er stor aktivitet i Asker kommunes næringsarbeid, og det er i 2022 arbeidet aktivt med oppfølging av temaplan for næring. Næringsarbeidet var i starten av året preget av koronapandemien og arbeid med ulike støtteordninger til lokalt næringsliv. I midten av november ble det gjennomført en næringslivsdag i samarbeid med Asker næringsforening.

I samarbeid med Asker næringsforening, lokalt næringsliv og NAV har Asker kommune i 2022 vært med på å utvikle en sertifiseringsordning for sosial bærekraft. Sertifiseringsprogrammet skal gi økt kunnskap og kompetanse om fordelene ved inkludering og mangfold i næringslivet.

Foreløpige tall indikerer en økning på 400-600 arbeidsplasser i Asker. Andelen sysselsatte i alderen 15-74 år er igjen økende i de fleste kommuner, og det var i 2021 om lag 3 prosent flere sysselsatte i Norge. NHOs kommune-NM 2022 (som er basert på tall fra 2021) viste at Asker hadde fremgang på flere parametere og oppnådde en 11. plass i landet totalt.

Asker har likevel utfordringer knyttet til en aldrende arbeidsstyrke, relativt få lokale arbeidsplasser og for få som tar utdanning og fagprøve innen praktiske yrker. Ved inngangen til 2023 har særlig bygg- og anleggsbransjen, og til en viss grad servicenæringen og handelen, opplevd noe motgang. Dette kommer som følge av at de gode tidene under og like etter koronapandemien har stanset opp, samtidig som næringslivet opplever konsekvensene av høyere renter og strømkostnader. Kompetansenæringene synes derimot å ha unngått nedgang. Arbeidsledigheten er forholdsvis lav, og andelen helt ledige er på under 2 prosent av arbeidsstyrken.

Etableringsvilligheten i Asker er fortsatt høy. Gjennom etablerertjenesten i regi av RE Gründerhus og næringsforeningene ble det gitt individuelle veiledninger og gjennomført ulike kurs for 470 etablerere. Asker Næringsforening har i 2022 arrangert ulike seminarer og fagdager for medlemsbedrifter og andre. RE Gründerhus har i tillegg arrangert samlinger og tiltak innen sirkulærøkonomi for gründere og næringslivet i Asker.

Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret i november 2022. Planen setter blant annet fokus på data som strategisk ressurs, klimabevisst infrastruktur og kapasitet, relevant digital støtte, digitale ferdigheter og kompetanse, samt personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet.

Asker kommune har gjennom 2021 og 2022 styrket kompetansen og kapasiteten innenfor området personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet. Eksterne aktører har gjennomført fysiske tester av sårbarheter i og utenfra kommunens nettverk, og det er løpende gjennomført tiltak for å redusere sårbarheter.

Andelen installerte smarte vannmålere har økt til 92 prosent. Når det gjelder andelen husholdninger med bredbåndsdekning og fibernett, har denne økt de siste årene og ligger nå på henholdsvis 98 og 95 prosent. I tillegg har 60 prosent av husholdningene 5G. Dette viser at Asker har en godt utbygget digital infrastruktur.

Klimaregnskap

Innledning

Klimabudsjettet oppdateres årlig og er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser. Klimabudsjettet inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenestekområder.

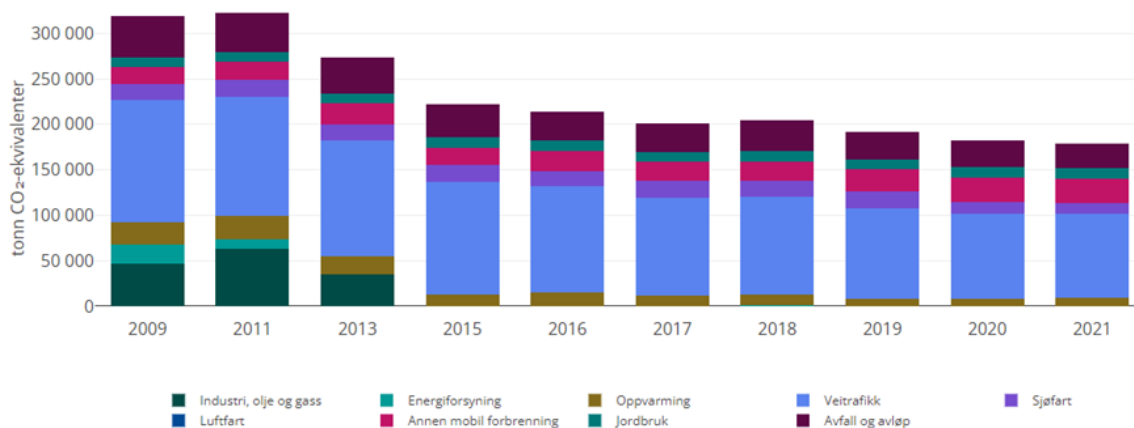
Klimabudsjettet inneholder tiltak både for innbyggerne, næringslivet og kommunens egen drift. Tiltakene omfatter både utslipp innenfor Askers grenser (direkte utslipp) og utslipp som skjer utenfor Askers grenser (indirekte utslipp) som følge av innbyggernes, næringslivets og kommunens forbruk. For de tiltakene der det er mulig, er det anslått reduksjon av klimagassutslipp.

Klimabudsjettet for 2022 var Asker kommunes andre klimabudsjett. Rammene og strukturen for klimabudsjettet bygger på temaplan for handling mot klimaendringene, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021. Tiltakene i klimabudsjettet er strukturert etter innsatsområdene i temaplanen.

Vurdering og analyse

Miljødirektoratet publiserer hvert år kommunevis utslippsregnskap for de direkte klimagassutslippene. Disse har ett års forsinkelse, og utslippstall for 2022 blir ikke publisert før i begynnelsen av 2024.

Figuren under viser de samlede direkte klimagassutslippene fra Askersamfunnet i perioden 2009 til 2021.

Figuren viser utviklingen av klimagasser i Asker fra 2009 til 2021 fordelt på ulike kilder. Totalt er utslippene redusert med 44 prosent i 2021 sammenlignet med 2009. Fra 2009 og årene etter var det betydelige utslipp fra industrianlegg fram til disse anleggene ble lagt ned i 2013-2014. En annen utslippskilde er oppvarming, der utslippene nesten er helt eliminert som følge av nasjonalt forbud mot bruk av mineralolje. Den største utslippskilden gjennom hele perioden er veitrafikk. På tross av flere kjøretøy er utslippene på vei nedover på grunn av økt innblanding av biodrivstoff og elektriske biler. Utslippene fra kilden annen mobil forburning er også betydelig, der utslippene fra anleggsmaskiner dominerer. Her har utslippene økt de siste årene som følge av økt bygge- og anleggsvirksomhet. Utslippene fra henholdsvis jordbruk, sjøfart og avfall og avløp har vært relativt stabile i hele perioden.

I 2021 var utslippene i Asker på ca. 179 000 tonn CO₂e. Dette var en nedgang på kun 1,6 prosent sammenlignet med 2020. Målet i temaplan for handling mot klimaendringene er en reduksjon på 67 prosent fra 2009 til 2030.

Hovedgrunnen til at utslippene gikk noe ned fra 2020 til 2021 er at utslippene fra avfall og avløp gikk ned med 7,5 prosent og at utslippene fra veitrafikk gikk ned med 1,3 prosent. Utslippsnedgangen innenfor avfall og avløp skyldes blant annet redusert tilførsel av nitrogen til renseanlegget på VEAS og dermed reduserte utslipp av den kraftige klimagassen lystgass. I tillegg ble mengden faklet (brent) metangass ved VEAS redusert fra 2020 til 2021. I tillegg blir utslipp fra gamle deponier naturlig mindre over tid, etter hvert som mer og mer av det biologiske avfallet brytes ned. Når det gjelder utslippsreduksjonene fra veitrafikk, skyldes dette først og fremst en økning av elbilandelen fra 18,5 prosent i 2020 til 23,7 prosent i 2021.

Selv om de direkte utslippene går noe ned, er det lite som tyder på at de indirekte utslippene går ned. Forbruket er fortsatt høyt i Asker som i landet for øvrig. Ifølge det digitale verktøyet Folkets Fotavtrykk, er det gjennomsnittlige klimafotavtrykket for en innbygger i Asker på 12,6 tonn CO₂e. Dette er 0,6 tonn over landsgjennomsnittet og nesten 10 tonn mer enn det gjennomsnittlige fotavtrykket må være på verdensbasis for at verden skal nå Parisavtalen. Det understrekes at dette kun et estimat. Mange av dataene som er brukt er basert på nasjonale tall, da det ikke finnes kommunevise data.

Asker la fra 2023 om strukturen på klimabudsjettet, slik at det fremover skal bli enklere å rapportere på hvordan vi ligger an innenfor de ulike sektorene for å nå det totale utslippsmålet om 67 prosent reduksjon av direkte utslipp innen 2030. Det er imidlertid fortsatt krevende å tallfeste mål og utslippsreduksjoner for indirekte utslipp. Asker kommune er aktiv i det nasjonale og regionale arbeidet med å utvikle metodikk for dette, og mottok i 2022 klimasatsstøtte til et prosjekt for å forbedre slik metodikk.

Asker kommune deltar i flere regionale og nasjonale nettverk relatert til klimaområdet, blant annet FutureBuilt, Kortreist Kvalitet (KS), Grønn anleggssektor, Bygg i Tre, Klima Viken og Osloregionens faggruppe for klima og miljø. I 2022 fikk Asker tilsagn om nesten 3,2 mill. kroner gjennom Miljødirektoratets klimasatsordning til prosjektene materialgjenvinning av trevirke, Omigjen, metodeutvikling av forbruksbaserte klimagassregnskap, karbonfangst i myr, reduksjon av utslipp fra VEAS og redusert bilkjøring til fritidsaktiviteter. Kommunen fikk i 2021 også tilskudd fra Enova til ulike bygg- og anleggsprosjekter.

Asker kommune har i 2022 gjort en innsats innen alle de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene.

Status for klimatiltakene

Endring, ledelse og kommunikasjon

Asker kommune har jobbet med kompetanseheving om klima hos egne ansatte, blant annet gjennom kurset «Bærekraft i praksis» og gjennom frokostseminarer om forbruk, ressursforvaltning, transport og mobilitet. Det er også holdt innlegg om bærekraft og sirkulærøkonomi på ulike ledersamlinger i kommunen.

Det ble i 2022 lyst ut et internt klimatilskudd for å øke engasjementet og muliggjøre flere klimatiltak i kommunens virksomheter. Det ble delt ut over 250 000 kroner til blant annet skolehager, ombruksarbeid, kortreist mat og utstyr til digitale møter.

For å heve kompetansen om klima og bærekraft i barnehagesektoren, ble det i 2022 utviklet en bærekraftsidébank for barnehager. Dette er en digital delingsplattform med eksempler på hvordan man konkret kan arbeide med FNs bærekraftsmål. Løsningen krever mer utvikling før den kan tas i bruk, og er planlagt ferdigstilt i 2023.

Formannskapet vedtok i 2022 en plattform for bærekraftige anskaffelser i Asker. Denne gir føringer for hvordan kommunen skal ta hensyn til bærekraft i alle anskaffelser. Klima og sirkulærøkonomi er viktige temaer i plattformen, som også omhandler måling av klimavennlige anskaffelser.

Asker kommune har sponset kursavgift for lokale bedrifter som har ønsket å bli miljøfyrtårnsertifisert. Kommunen setter også krav til at leverandøren skal være sertifisert med miljøledelsessystem i de fleste anskaffelser. Totalt 123 private bedrifter i Asker har gyldig miljøfyrtårnsertifikat, og det har de senere årene vært en jevn økning. De fleste bedriftene i Asker er imidlertid fortsatt ikke sertifisert etter miljøfyrtårnmodellen eller andre miljøsertifiseringsordninger.

Når det gjelder miljøsertifisering av kommunens egne virksomheter, er oppvekstsektoren godt i gang med Grønt flagg-sertifisering. Arbeidet med implementering trappes opp i 2023. Kommunen har foreløpig ikke startet med miljøsertifisering av andre virksomheter.

Den generelle satsningen på sosiale medier i klimakommunikasjonen med innbyggerne fortsatte i 2022. Hensikten er å påvirke innbyggerne i en mer klimavennlig retning. Erfaringene fra kontoen «Asker ombruk» på Instagram viser at sosiale medier gir kommunen nye og flere muligheter til å kommunisere med innbyggerne.

I november 2022 startet kommunen kontoen «Kommunearbeiderne» på Instagram hvor klimakommunikasjon er sentralt. Vi har så langt delt innhold om blant annet mobilitet, energirådgivning og sortering av avfall. I løpet av de første fire månedene hadde de publiserte filmene over 250 000 visninger.

Det er også arbeidet målrettet med kommunikasjonstiltak knyttet til det nye ombrukssenteret Omigjen, både for å få flere kunder til senteret og for å dele erfaringer med interessenter. Sosiale medier, nettsider, redaksjonell omtale og nyhetsbrev er viktige kanaler i dette arbeidet.

Klimasmart mat

Utslipet fra jordbruket i Asker gikk ned med 1 prosent fra 2020 til 2021. For å stimulere til klimatiltak i jordbruket veileder kommunen bøndene gjennom prosjektet «miljørådgivning i utvalgte områder med sårbare vannforekomster». Her gir Norsk Landbruksrådgivning rådgivning til bønder som har ulike produksjoner ved utvalgte vassdrag. Rådgivningen knytter seg blant annet til å redusere jordarbeiding, redusere høstpløying, bruk av fangvekster, bedre bruk av husdyrgjødsel og bruk av klimakalkulator.

Flere av disse tiltakene har en positiv effekt både for klimagassreduksjoner og redusert avrenning til vassdrag. Fra 1. januar 2023 er deler av kommunen omfattet av regionale miljøkrav, der det blant annet er krav om redusert jordarbeiding og utvidede vegetasjonssoner mot vassdrag.

For å promotere kortreist mat er det søkt om nye prosjektmidler for å kunne utvide prosjektet Smaken av Asker. Prosjektet endrer navn til Smak og opplevelse av Oslofjorden vest, og blir et regionalt samarbeid mellom kommunene Asker, Lier, Drammen og Bærum. Hovedmålet er å utvikle økt anerkjennelse for smak og landbruksbaserte opplevelser fra regionen vest for Oslofjorden med utgangspunkt i lokal tradisjon og lokale råvarer.

Prosjektet Grønne klasserom og skolehager er et tilbud til barneskolene, der elevene får lære om dyrking og kortreist og klimavennlig mat. Kommunen har fått innvilget friske midler fra Sparebankstiftelsen som benyttes til kompetanseutvikling og utstyr. Over 30 ansatte deltar i lærende nettverk for grønne klasserom og skolehager.

Videre har alle elever på 9. trinn gjennomført undervisningsopplegget Matvinn. Elevene har lært teori og fått praktisk erfaring i å vurdere matsikkerhet og holdbarhet, og målet er at elevene tar med seg denne kunnskapen hjem.

Høsten 2022 ble det gjennomført et matsvinn-prosjekt i fem barnehager. De aktuelle barnehagene reduserte matsvinnet med i gjennomsnitt 27 prosent i løpet av en periode på tre uker. I tillegg skapte prosjektet økt bevissthet hos ansatte, foreldre og barn.

I samarbeid med Asker næringsforening ble det arrangert informasjonsmøter for restaurantbransjen om klimamerking av menyer i kafeer og restauranter. Kommunen ga tilbud om å sponse klimamerking av menyer for de ti første aktørene som ønsket det. Dessverre var interessen lav, og kun tre aktører meldte seg.

Bærekraftig forbruk

Det er i 2022 jobbet godt med å senke forbruket både i Askersamfunnet og kommunens egen virksomhet. Det største enkelttiltaket er etableringen av ombrukssenteret Omigjen, som åpnet i Slemmestad i november. Omigjen er med sine 1500 kvadratmeter Norges største kjøpesenter for brukthandel. Siden åpningen i november 2022 til medio mars 2023 har det blitt solgt 8324 brukte varer (4473 kg) og 17 452 kunder har besøkt senteret. Dersom de solgte varene har erstattet nykjøp, er det beregnet at vi har spart rundt 75 tonn CO₂e.

For å tilrettelegge for redusert forbruk hos innbyggerne, har kommunen også gjennomført pilotprosjektet «Rådgivningstjeneste for miljøvennlig oppussing». Piloten fikk gode tilbakemeldinger fra brukerne. Basert på de erfaringene som er gjort, vil en slik rådgivningstjeneste i 2023 bli etablert og koordinert med kommunens eksisterende energirådgivningstjeneste.

I kommunens egen virksomhet ble pilotprosjektet «Ombruk av kontormøbler» avsluttet i 2021. I 2022 ble det ansatt en møbelforvalter som har arbeidet med å integrere ombruk av møbler i kommunens daglige drift. Det er videre utarbeidet en intern policy for møbelinnkjøp. Asker var først ute med å ta i bruk en digital plattform i arbeidet med ombruk av møbler, og har brukt mye ressurser på å formidle erfaringene fra møbelprosjektet til andre kommuner og aktører.

Det mangler dessverre gode tall for ombruk av møbler for hele 2022. I perioden oktober til desember 2022 ble det imidlertid spart et utslipp på 1,7 tonn CO₂e ved at kommunen ikke kjøpte nye møbler. Videre ble det spart 6,8 tonn avfall på at møbler ikke ble kastet, men i stedet gikk til ombruk. Det er også påbegynt et arbeid for å integrere IKT-utstyr og medisinske hjelpemidler i ombruksarbeidet.

For å øke kildesorteringsgraden innfører Asker kommune i 2022 og 2023 en harmonisert renovasjonsløsning basert på den nordiske merkeordningen. Målet med den nye merkeordningen er at det skal bli lettere å kildesortere riktig. Det er også innført egne beholdere til glass- og metallemballasje nord i kommunen. Den nye renovasjonsløsningen legger også til rette for gebyrdifferensiering (økt gebyr for restavfall og redusert gebyr for avfallstyper til materialgjenvinning) på sikt.

Det ble i 2022 gjort en kartlegging av større sameier med felles avfallsløsning og status på ny merkeordning knyttet til disse. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Fremtidsrettede bygg og anlegg

Utslippene fra bygg og anlegg i Askersamfunnet økte fra 17 343 tonn CO₂e i 2020 til 18 926 tonn CO₂e i 2021. Asker kommune står bare for en liten del av dette utslippet. Det er likevel viktig at kommunen går foran med et godt eksempel og hjelper til med å drive utviklingen i riktig retning.

Det er i 2022 ferdigstilt til sammen 17 bygg- og anleggsprosjekter i kommunal regi. Av disse er fire anleggsprosjekter gjennomført med en prosentandel utslippsfritt. Dette gjelder Petersrønningen (70 prosent utslippsfritt, reduksjon på 78 647 kg CO₂e), Teglverksveien (9 prosent utslippsfritt, reduksjon på 9846 kg CO₂e), Føyka-Elvely (28 prosent utslippsfritt, reduksjon på 120 177 kg CO₂e) og Vaterlandsveien (15 prosent utslippsfritt, reduksjon på 16 343 kg CO₂e). Grunnen til at ikke flere prosjekter er gjennomført med elektriske maskiner er utfordringer med tilgang på elektriske maskiner, erfaring med praktisk bruk og kostnader.

Når det gjelder indirekte utslipp fra materialbruk, er det kun ett av de ferdigstilte prosjektene i 2022 som har klimagassregnskap. For byggeprosjekter som ferdigstilles fremover vil klimagassregnskap være et krav i henhold til TEK17.

Ved å bygge ved hjelp av mer ombruk og gjenbruk, noe mindre standardiserte løsninger og noe høyere risiko med hensyn på kvalitet, vil kommunen fremover kunne gjennomføre anleggsprosjekter med mye lavere klimafotavtrykk. Dette arbeidet er startet, blant annet gjennom at Asker kommune som ledningseier tillater at rør i bakken legges grunnere og tettere, og at de skal kunne rehabiliteres uten oppgraving.

FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem Låve startet opp i fjerde kvartal 2022. Prosjektet er et pilotprosjekt i EUs Circular Cities and Regions Initiative, og oppføres etter FutureBuilts kriteriesett Zero, Zero T og NZEB (nær nullenergibygge). Videre er prosjektet pilot for FutureBuilts kriteriesett for plastbruk og sirkulære bygg som omhandler reduksjon av plastprodukter og ombruk av byggematerialer. Det er også en målsetting om 90 prosent elektrisk drift på byggeplassen.

Gjennom å delta i EUs Circular Cities and Regions Initiative får kommunen tilgang på nettverk, ekspertbistand og finansiering fra EU. I tillegg bidrar det til i større grad å synliggjøre kommunens arbeid med sirkulærøkonomi.

I samarbeid med FutureBuilt har det også blitt gjennomført pilotprosjekter med fossilfrie avløps- og overvannsrør i prosjektene i Vaterlandsveien, Petersrønningen og Teglverksveien. Det er for disse prosjektene beregnet en utslippsreduksjon på ca. 78 prosent sammenlignet med bruk av konvensjonelle fossile rør.

Energiforbruket i egne bygg var på 80,1 GWh i 2022, noe som er en nedgang på 2 GWh fra 2021. Dette kan skyldes at gjennomsnittstemperaturen i 2021 var 0,5 grader kaldere enn i 2022. Det arbeides kontinuerlig med å redusere kommunens energiforbruk. Det pågår blant annet arbeid med utskiftning av ventilasjonsanlegget på Risenga svømmehall. På Bråset bo- og omsorgssenter rehabiliteres varmeanlegget med ny varmepumpe og utvidelse av brønnpark. Det er også påbegynt energirehabiliteringsprosjekter ved Vollen og Vettre skoler som er planlagt sluttført i 2023. Her skal varmeanleggene oppgraderes med nye varmepumper. Prosjektene estimeres å gi en samlet årlig besparelse på 600 000 kWh.

Kommunen starter implementering av ISO-standard for energiledelse for å systematisere alle ledd i organisasjonen. Energioppfølgingssystemet videreutvikles til å også omfatte effekten fra varmepumper og solceller.

I private utbyggingsprosjekter er det også en positiv utvikling. I reguleringsplanen for Trekanten, som ble vedtatt i 2022, er det blant annet fokus på gjenbruk av bygningsmasser, massivtre, innovative energiløsninger og utslippsfri byggeplass. Prosjektet Trekanten kjøpesenter er et kandidatprosjekt til FutureBuilt, og bygget vil bli Breeam-sertifisert. Både på Vestre Billingstad og Høn-Landås er det etablert lokale energisentraler basert på grunnvarme.

Tilbudet til innbyggerne om gratis energirådgivning og tilskuddsordningen for energisparing er videreført. Det er i 2022 gitt tilskudd til 62 husholdninger. Dette er en stor økning fra 2021, da 17 husholdninger fikk tilskudd.

I tillegg ble det videreført tiltak for å redusere energibruken fra veibelysning, og omkring 2000 nye LED-gatelysarmaturer ble montert i 2022. Videre ble det startet uttesting av bruk av grunnvannsenergi fra et privat anlegg på gatevarmeanlegget i Asker sentrum.

Grønn mobilitet

Utslippene fra veitrafikk gikk ned med 1,3 prosent fra 2020 til 2021. Utslippene fra tungtrafikk og varebiler gikk opp, mens utslippet fra personbiler og busser gikk ned. Dette til tross for at Askers innbyggere kjørte mer i 2021 enn i 2020, både samlet sett og per innbygger. Reduksjonene skyldes i hovedsak en økning i elbilandelen fra 18,5 prosent i 2020 til 23,7 prosent i 2021.

Elbussandelen gikk opp fra 0,6 prosent i 2020 til 4,1 prosent i 2021, mens andelen elvarebiler kun gikk opp fra 1,5 prosent til 2,2 prosent. For tunge kjøretøyer er dieselandelen fortsatt hele 99,7 prosent. Asker deltar sammen med andre kommuner i et prosjekt i regi av Osloregionen og Østlandssamarbeidet om grønne energistasjoner. Målet er å legge til rette for etablering av fyllestasjoner for biogass, hydrogen og ladepunkter for klimavennlige tunge kjøretøy.

Kommunen jobber med å redusere bilbruken i Askersamfunnet. Arbeidet med klimavennlig areal- og transportplanlegging og tettstedsutvikling skal bidra til å redusere innbyggernes transportbehov. I reguleringsplanen for Trekanten som ble vedtatt i september, er det utarbeidet en mobilitetsplan som tilrettelegger for grønn mobilitet og der blant annet bildeling skal vurderes. En mer restriktiv parkeringspolitikk og etablering av gode fasiliteter for syklende bidrar til at planforslaget er i tråd med de overordnede føringene for samordnet areal- og transportplanlegging.

Reguleringsplan for vendespor i Asker sentrum ble vedtatt i 2022, noe som vil muliggjøre en mer effektiv togtrafikk. Kommunen har videre gjennomført en piggdekkaksjon for nye vintersyklistler, samt en «sykle til jobben-kampanje» for å øke sykkelandelen.

For å øke elektrifiseringen av transport ytterligere, ble tilskuddsordningen for ladeinfrastruktur for elbiler i boligselskaper videreført. Fra 2017 til 2021 er det til sammen gitt tilskudd til etablering av nesten 4500 nye ladepunkter. Kommunen er i gang med byggeprosessen knyttet til ny brygge i Slemmestad, der Ruter og Norled har ansvar for ladeinfrastruktur til fergen. Arbeidet er estimert ferdigstilt i 2024/2025.

Kommunen deltok i 2022 i et prosjekt ledet av Arendal kommune for å kartlegge behov og muligheter langs kysten for ladepunkter til kommende elektriske fritidsbåter.

Utviklingen går også i riktig retning når det gjelder utslippsfrie biler i kommunens egen bilpark. 15 av kommunens 19 nye leasing personbiler og 8 av kommunens 12 nye varebiler var elektriske i 2022. Det er også etablert 25 nye elbilladere ved kommunale bygg.

Asker kommune sluttet seg i 2021 til en felles erklæring sammen med Viken fylkeskommune og 46 andre kommuner for omstilling til transport på elektrisitet, hydrogen og biogass i anskaffelse av varer og tjenester. Dette har ført til at Asker kommune nå etterspør fossilfri transport i alle sine vare- og tjenesteanskaffelser. I tillegg er Asker med i prosjektet Varelogistikk i Vestkorridoren, der vi samarbeider med Oslo, Bærum, Drammen og Viken om å optimalisere varelogistikken til kommunene og næringsdrivende i sentrumsområdene.

Naturen som karbonlager

Arealendringer fører i mange tilfeller til klimagassutslipp. For å bremse klimaendringene, er det nødvendig å stanse naturødeleggelser som fører til utslipp av klimagasser. Et arealregnskap vil være et viktig verktøy i dette arbeidet. Kommunen opprettet derfor i 2022 en arbeidsgruppe som har begynt å arbeide med arealregnskap og karbonregnskap for Asker. Mange kommuner og andre aktører jobber med å finne en best mulig metodikk for utarbeidelse av arealregnskap. Asker kommune har til nå jobbet med å få oversikt over aktører og metodikk. Asker har også blitt pilotkommune i et prosjekt om arealregnskap som Viken fylkeskommune har startet opp.

Myr og skog har et spesielt stort potensial for karbonlagring, og Asker kommune har gjennomført flere aktiviteter knyttet til myr. I 2022 vedtok kommunen at alle myrer på kommunal grunn med et restaureringspotensial skal stilles til disposisjon for restaurering.

I oktober 2022 restaurerte Statens naturoppsyn og statsforvalteren i Oslo og Viken Tveitermåsan i Vestmarka med finansiering fra Miljødirektoratet. Tveitermåsan var preget av gjengroing og uttørking på grunn av ekstensiv torvtekt frem til 1950-tallet. Formålet med restaureringen var å heve vannstanden for å gjenskape myras funksjoner knyttet til lagring av karbon, vannrensing, klimatilpasning og levested for et mangfold av arter.

Med utgangspunkt i en veileder fra FNs klimapanel er det anslått at en drenert myr slipper ut 0,79 tonn CO₂ per dekar. På Tveitermåsan var det direkte påvirkede arealet minst 20 dekar, som noe gir et grovt estimert utslipp på omkring 16 tonn CO₂ per år. Ett av målene med restaureringen er at Tveitermåsan skal gå fra å være en utslippskilde av CO₂ til å bli et karbonlager i løpet av få år.

Kommunen startet i 2022 en kartlegging av intakte myrområder og myrområder med et restaureringspotensial, og arbeidet fullføres i 2023. Aktuelle områder for restaurering vil bli vurdert i dialog med overordnede myndigheter. I 2023 skal Breimåsan sør i kommunen restaureres.

Kommunens tjenesteområder

Asker kommune er administrativt organisert i seks tjenesteområder. Det følgende gir en kort beskrivelse av KOSTRA-tall og viktige resultater og innsatser for de ulike tjenesteområdene i 2022. I tillegg gis det en kort beskrivelse av områder som kommunen vil arbeide videre med i årene fremover. Oversikten er ikke uttømmende.

Oppvekst

Tjenesteområde Oppvekst består av tre programområder. Disse er barnehage, grunnskole og barn, familie og inkludering. Programområde barn, familie og inkludering omfatter blant annet barnevern, avlastningstjenester, pedagogisk psykologisk tjeneste, helsetjenester, voksenopplæring og tjenester for flyktninger.

Asker har 34 kommunale barnehager organisert i 8 virksomheter og 80 private barnehager, inkludert 5 familiebarnehager. I tillegg er spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn organisert under programområde barnehage. Videre har Asker 40 kommunale grunnskoler, hvorav 27 barneskoler med skolefritidsordning, 12 ungdomsskoler og 1 alternativ skole.

Status økonomi

<i>Beløp i 1000</i>					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
21-Barn, familie og inkludering	615 858	613 869	632 055	16 196	2,6 %
22-Barnehage	949 718	874 090	924 403	-25 315	-2,7 %
24-Skole	1 190 422	1 139 303	1 169 790	-20 633	-1,8 %
Sum	2 755 999	2 627 262	2 726 247	-29 752	-1,1 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	2 488
Ansatte (antall)	2 781

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet *)	171 777	200 456	230 592	184 619	209 698	210 217
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	625	656	955	1 019	956	907
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	276	243	302	273	377	380
Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) *) **)	1 073	1 092	892	972	907	905
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	9 622	10 028	9 483	12 820	12 614	12 513
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	173 362	178 493	186 859	183 356	183 183	183 966
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	123 755	125 791	121 179	118 281	126 692	126 809
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	4 862	5 267	11 453	4 973	9 869	9 557
Produktivitet						
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,8	5,8	5,9	5,8	5,8	5,8

Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,6	5,6	5,8	5,7	5,8	5,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	151,7	159,0	131,5	140,9	142,8	140,2
Dekningsgrad						
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	86,7 %	88,3 %	91,8 %	83,1 %	88,3 %	88,8 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	96,7 %	97,1 %	98,5 %	95,8 %	97,5 %	97,5 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	2,6 %	2,3 %	1,7 %	3,3 %	2,6 %	2,5 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,5 %	5,7 %	6,5 %	7,5 %	7,4 %	7,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	67,1 %	72,7 %	84,2 %	55,0 %	68,8 %	71,2 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	76,5 %	79,5 %	87,0 %	73,6 %	76,2 %	76,1 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	73,9 %	75,6 %	84,5 %	70,0 %	74,2 %	73,7 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	91,9	97,3	89,3	56,7	81,2	84,6
Kvalitet						
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	44,0	44,7	45,7	42,9	43,7	43,8
Økonomi						
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr) *)	472 615	600 313	787 347	466 916	565 512	548 536
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr) *)	89 135	66 041	84 664	28 724	61 469	62 321
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,4	14,3	14,6	14,5	14,1	14,2
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,6	16,7	18,9	17,6	17,3	17,4
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	19,0	18,4	19,7	19,6	19,0	18,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Oppvekstsektoren i Asker har gjennom bred medvirkning utarbeidet en felles temaplan for alle de tre programområdene. Innsatsområdene og strategiene i temaplanen fokuserer på tverrfaglig samarbeid og inkludering til fellesskapet for barn, unge og familier. Arbeidet med å iverksette strategiene i temaplanen blir en felles hovedoppgave for tjenestene i oppvekstsektoren i årene som kommer.

Oppveksttjenestene i Asker holder gjennomgående et høyt nivå sammenlignet med tilsvarende tjenester i landet og sammenlignbare kommuner.

Askerskolen innfrir lærernormen på alle hovedtrinn. Personale som går ut over minstekravet i lærernormen er viktig for å tilpasse opplæringen til hver enkelt elev og gi mulighet for å styrke tilbudet der behovet er størst. På nasjonale prøver viser elevene i Askerskolen i gjennomsnitt et høyt nivå. Det er imidlertid forskjeller mellom skolene. Det er en økt andel elever som scorer på de høyeste mestringsnivåene i både lesing og regning. Resultatene på nasjonale prøver analyseres og følges opp lokalt på den enkelte skole og på kommunenivå, og er et viktig grunnlag for utvikling av skolene.

KOSTRA-tallene viser at andelen med spesialundervisning i Asker er lavere enn i sammenlignbare kommuner, og at elever med spesialundervisning får flere årstimer per elev. Dette er en ønsket utvikling. Det er et mål at elever som ikke har behov for omfattende tilrettelegging, får dette innenfor den tilpassede opplæringen. I samarbeid mellom skolene og PP-tjenesten er det satt i gang et arbeid med å forsterke inkluderende og systematisk tilrettelegging på skolene før henvisning til PP-tjenesten. Kommunen forventer at dette på sikt vil øke skolenes evne til å inkludere enda flere elever i den ordinære undervisningen.

KOSTRA-tallene viser videre at Asker har lavere driftsutgifter per barn i barnehage enn de øvrige sammenligningskommunene. Samtidig er antall barn per årsverk i kommunale barnehager på nivå med sammenlignbare kommuner. Dekningsgraden i barnehagene har økt noe sammenlignet med 2021, og ligger nå nærmere gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12. Utgiftene til spesialpedagogisk hjelp er lavere i Asker enn i sammenligningskommunene.

KOSTRA-tallene viser en økning i netto driftsutgifter per barn i barnevernet fra 2021 til 2022. Økningen skyldes i hovedsak barnevernsreformen, hvor kommunen har overtatt ansvaret for flere oppgaver, og at kommunens egenandel i kostnadskrevenne tiltak som plassering på institusjon har økt.

Viktige resultater og innsatser

- Å høre til – temaplan for oppvekst har blitt utarbeidet gjennom gode medvirkningsprosesser, og skal sluttbehandles i kommunestyret i løpet av våren 2023. Temaplanen fokuserer særlig på en helsefremmende og inkluderende praksis, og at tjenestene er helhetlige og koordinerte. Videre har planen fokus på trygge og aktive lokalsamfunn for barn, unge og familier, at tjenestene er innovative og har relevant kompetanse, og at det legges til rette for at fremtidens medborgere kan være aktive deltakere i samfunnet og samfunnsutviklingen.
- På lik linje – temaplan for personer med funksjonsnedsettelse har blitt utarbeidet i et samarbeid mellom tjenesteområde Velferd og tjenesteområde Oppvekst. Også denne temaplanen skal sluttbehandles i kommunestyret våren 2023. Planen skal legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne aktivt kan delta i samfunnet på lik linje med andre innbyggere i kommunen.
- Barnevernsreformen trådte i kraft 1. januar 2022, og medfører at kommunen har fått et økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Målet med reformen er et bedre barnevern der tjenestetilbudet tilpasses lokale behov.
- Fra skolestart 2022 ble den nye spesialavdelingen på Sydsbogen skole tatt i bruk. Avdelingen er en av fire spesialavdelinger på barnetrinnet som gir et tilrettelagt opplæringstilbud til barn med omfattende behov. Avdelingen ivaretar både skole og SFO, og tar imot barn fra hele Asker.
- De unges kommunestyre ble arrangert for første gang våren 2022. Det er vedtatt at De unges kommunestyre skal ha to møter i året, vår og høst. De unges kommunestyre ledes av ordfører og består av leder og nestleder i elevrådet ved ungdomsskolene i kommunen. Privatskolene er også representert.
- Det ble i 2022 vedtatt en reguleringsplan for utvidelse av Hvalstad skole til en fireparallelle barneskole. I tillegg til flere klasserom, vil nye Hvalstad skole blant annet inneholde idrettshall, nye lokaler til SFO, nye spesialrom og uteområde. Prosjektet planlegges med oppstart høsten 2023 og innflytting vil finne sted i løpet av 1. kvartal 2026.

- Våren 2022 ble det opprettet velkomstklasser for flyktninger fra Ukraina på Torvbråten skole, Tofte barneskole og Tofte ungdomsskole. Det ble også rekruttert lærere som snakker ukrainsk. Per utgangen av desember 2022 hadde 58 flyktninger fra Ukraina et skoletilbud i Asker. Barnehagene har tatt imot flyktninger som har søkt barnehageplass siden våren 2022. I mars 2023 er det registrert 15 barn fra Ukraina i barnehagene i Asker. Flere som tidligere hadde barnehageplass begynte på skolen høsten 2022, og noen har flyttet til andre kommuner.
- Det er utarbeidet en overordnet kompetanseplan for tjenesteområdet som skal bidra til å realisere de strategiske målene og føringene i kommuneplanen og handlingsprogrammet.
- Våren 2022 ble Trygg start i Askerbarnehagene lansert. Dette er en standard for tilvenning i barnehage, og skal sikre at overgangen fra hjem til barnehage blir så god som mulig. Standarden innebærer blant annet fem dagers foreldreaktiv tilvenning når barna begynner i barnehagen. Standarden er utarbeidet i samarbeid mellom kommunale og private barnehager, helsesykepleiere og barnehagefaglige rådgivere.
- Standard for et trygt og godt barnehagemiljø ble lansert våren 2021. Gjennom barnehageåret 2021/2022 har arbeidet med implementering av standarden vært tema på samlinger med Læringsmiljøsenteret i Stavanger.
- Det er etablert innsatsteam mot mobbing ved alle barnehager etter samme prinsipp som innsatsteamene på skolene. Det gis opplæring og kompetanseheving for å kvalifisere en egen gruppe medarbeidere som har særlig god kompetanse knyttet til alvorlige krenkelser og mobbesaker, og som kan veilede andre i virksomheten.
- Asker deltar som pilotkommune i regjeringens satsing Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Målet er at alle barn og unge får realisert sitt potensial for læring og utvikling i inkluderende fellesskap. Dette innebærer at det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet sees i sammenheng, og at barnehager, skoler og støttesystemet rundt barn og unge jobber godt sammen.
- Erasmus+ er EUs program for utdanning og opplæring. Asker kommune har deltatt i en pilot om hva deltakelse i Erasmus+ innebærer. Etter gjennomført pilot har kommunen søkt om og blitt tildelt akkreditering for alle kommunale barnehager og skoler. En slik akkreditering gir medarbeidere og elever mulighet for samarbeid og hospitering ved institusjoner i hele EU. Målet er økt kvalitet og relevans, samt bidra til å løse felles utfordringer knyttet til miljø, demokrati og kulturforståelse.
- Ungdomsskolene er meldt inn som FN-skoler i FN-sambandets medlemsordning fra og med skoleåret 2023/2024. FN-sambandet tilbyr aktiviteter, undervisningsopplegg og rollespill som skoler kan bruke i undervisningen. De tilgjengelige ressursene gir elevene god trening både i grunnleggende ferdigheter og det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap.
- Arbeidet med å innføre rammeplan for barnehage og læreplanverket for skole med veiledning og kompetanseutvikling er videreført gjennom hele 2022.
- Askerkonferansen fikk ny organisering i 2022. Ungdomsskolene og ungdomsrådet gjennomførte konferansen i samarbeid med Our Democracy 2.0. Det ble gjennomført til sammen 20 samlinger for elever på 9. trinn ved de 12 ungdomsskolene hvor temaet var demokrati og medborgerskap.

Dette jobber vi videre med

- Arbeide aktivt med å implementere temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – temaplan for personer med funksjonsnedsettelse.
- Videreføre deltakelsen i den nasjonale satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis med kartlegging, analyse, samarbeid med eksterne aktører, opplæring, nettverksbygging og utprøving.
- Utvikle og innføre standarden Bygge bro. Dette er en overordnet standard som inneholder rutiner for samarbeid og kontinuitet i overgangen mellom barnehage, SFO og skole. Målet er at barn og foreldre i Asker opplever en forutsigbar overgang fra barnehage til SFO og skole, at alle barn opplever inkludering og at det er større helhet og sammenheng i barnas oppvekstmiljø.
- Delta i satsingen Ungt utenforskap i samarbeid med KS og andre aktører. I arbeidet inngår kartlegging av rotårsaker, tverrsektorielt samarbeid, eksperimentering og systeminnovasjon.
- Utarbeide en plan for det forebyggende arbeidet i oppvekstsektoren. Planen skal beskrive målene for det forebyggende arbeidet, organisering, ansvarsfordeling og samarbeid mellom virksomhetene. Planen skal vedtas av kommunestyret.
- Barneverntjenesten skal fortsatt jobbe for å styrke barn og unges nære nettverk og rekruttering av fosterhjem i henhold til føringene i barnevernreformen.
- Bruke de mulighetene som ligger i Erasmus+ når det gjelder erfaringsdeling og kompetanseheving i samarbeid mellom utvalgte barnehager og en barneskole.

Velferd

Tjenesteområde Velferd omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgnsomsorg og NAV.

Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år.

Status økonomi

Beløp i 1000					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
31-Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	580 594	559 983	588 387	7 793	1,3 %
32-NAV	148 754	134 756	144 730	-4 024	-2,8 %
33-Hjemmetjenester og institusjon	1 408 320	1 164 760	1 212 171	-196 148	-16,2 %
34-Psykisk helse og rus	228 001	186 182	189 947	-38 054	-20,0 %
Sum	2 365 668	2 045 682	2 135 236	-230 433	-10,8 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	1 963
Ansatte (antall)	2 662

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) *) **)	1 357	1 347	1 426	1 028	1 309	1 384
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	7 514	8 778	9 264	7 496	8 776	8 751
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	723	923	1 055	1 334	1 390	1 329
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	32,2 %	33,0 %	34,3 %	30,7 %	31,8 %	31,9 %
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	56 104	61 030	67 107	64 093	61 418	61 922
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	363 506	349 077	322 361	231 165	324 423	326 686
Dekningsgrad						
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50,8 %	50,3 %	51,9 %	47,8 %	51,5 %	50,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	23,1 %	23,4 %	23,1 %	28,8 %	25,0 %	24,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	10,2 %	9,1 %	11,3 %	9,5 %	11,8 %	11,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	2,6 %	2,7 %	1,8 %	5,0 %	4,4 %	4,2 %
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,0	8,2	9,3	9,0	9,4	9,0

**) Inflasjonsjustert med deflator*

***) Justert for utgiftsbehov*

Vurdering og analyse

Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse for innbyggere i alle aldre. Det er en viktig målsetting at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig. Dette forutsetter en kultur hos de ansatte og holdninger i samfunnet som fremmer egenomsorg, mestring og brukermedvirkning. Kommunen skal vektlegge nærhet og tilgjengelighet til tjenestene, og skal utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og sosiale nettverk.

Tjenesteområde Velferd har et særlig ansvar for tre temaplaner. Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt våren 2022, mens temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt i januar 2023. Temaplan På lik linje – personer med funksjonsnedsettelse er et samarbeid med tjenesteområde Oppvekst, og vedtas våren 2023.

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får flere eldre i kombinasjon med lavere fødselskull. Det vil bli færre yrkesaktive per eldre. Koeffisienten for aldersbæreevne (antall personer i yrkesaktiv alder per eldre) var i 2022 på 4,7, og vil reduseres til 3,6 i 2030, 3,1 i 2040 og 2,9 i 2050. Endringer i befolkningens alderssammensetning vil også få betydning for hvor mange familieomsorgsgivere (antall pårørende) de aller eldste kan støtte seg på.

Rekruttering av arbeidskraft og fagutdannet helse- og sosialpersonell er en av de viktigste utfordringene som følge av befolkningsutviklingen. Det er anslått en økning i bemanningsbehov på 45 prosent, noe som tilsvarer omkring 1000 årsverk i helse- og omsorgstjenestene frem mot 2040. Utviklingen krever langsiktige strategier og konkrete tiltak for å rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere i helse- og omsorgstjenestene i Asker.

Tjenesteområde Velferd arbeider målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Dette gjelder alle målgrupper. Asker kommune har utviklet en innsatstrapp og en boligtrapp som hjelpemiddel for å sikre fremtidig bærekraftige tjenester. Det vil i årene fremover være særlig viktig å styrke de nederste trinnene i innsatstrappen.

Andelen av kommunens totale netto driftsutgifter til pleie og omsorg er noe høyere i Asker enn i KOSTRA-gruppe 12, ASSS-kommunene og Drammen. Bærum ligger høyest på denne indikatoren. Tjenesteområde Velferd har i 2022 hatt høye personellutgifter knyttet til koronapandemien.

Asker ligger høyest av sammenligningskommunene når det gjelder brutto driftsutgifter per bruker av hjemmetjenester. Utgiftene er imidlertid betydelig redusert fra 2021. Noe av forklaringen på at Asker ligger høyt på denne indikatoren, er at kommunen har en høyere andel omsorgsboliger innen psykisk helse og rus og til personer med nedsatt funksjonsevne. Når det gjelder institusjonstjenester ligger Asker omtrent på gjennomsnittet.

Asker kommune ligger under KOSTRA-gruppe 12 når det gjelder andelen beboere over 80 år på institusjon, og andelen er også redusert fra 2021. Andelen over 80 år som bruker hjemmetjenester er stabilt og på nivå med Bærum, men ligger noe under KOSTRA-gruppe 12, Drammen og ASSS-kommunene uten Oslo. Det kan synes som om færre innbyggere over 80 år i Asker har behov for hjemmetjenester og sykehjemstjenester sammenlignet med de øvrige kommunene. Arbeidet med dreining av ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats kan være en medvirkende årsak til dette.

Folkehelseprofilen for 2023 viser at Asker ligger høyere enn både gjennomsnittet for landet og fylket på flere viktige indikatorer for god helse. Når det gjelder årsverk leger per 10 000 innbyggere, ligger imidlertid Asker fortsatt lavere enn sammenligningskommunene.

Resultatet for indikatorene innenfor sosiale tjenester har økt noe fra 2021 til 2022. Asker ligger imidlertid fortsatt godt under de kommunene vi sammenligner oss med. Vi ser at sosialhjelpen øker og at flere har behov for hjelp, spesielt på grunn av økte renter og økte priser på strøm og mat.

Viktige resultater og innsatser

- Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt i februar 2022. I løpet av året er det jobbet med flere av innsatsområdene. Boligtilbudet utvikles stadig, og vi ønsker økt tilfang av sosiale boformer. Innbyggertorgene videreutvikles som sosial møteplass, aktivitetsarena og informasjonskanal for seniorer og innbyggere for øvrig.
- Temaplan Mestres hele livet – psykisk helse og rus er utarbeidet gjennom gode medvirkningsprosesser. Temaplanen ble endelig vedtatt av kommunestyret i februar 2023.
- Sak om mandat og rammer for temaplan På lik linje – personer med funksjonsnedsettelser ble vedtatt i februar. Det er gjennom hele året arbeidet med kunnskapsgrunnlag og innhold i temaplanen med bred involvering.
- Det er utviklet en innsatstrapp og en boligtrapp som verktøy for bærekraftige helsetjenester, og disse legges til grunn i alle de tre temaplanene som tjenesteområdet har ansvar for. Boligtrappen ble ferdigstilt og politisk forankret høsten 2022, med kunnskapsgrunnlag, prognoser og anbefalinger for både steds- og tjenesteutvikling. Program Velferd er etablert for å sikre styring, leveranser og gevinster, blant annet gjennom utviklingsteam som gjennomfører eller koordinerer større utviklingsaktiviteter.
- Pårørendearbeidet er styrket med ansettelse av en pårørendekoordinator og en prosjektleder for prosjektet «Sett, Møtt og Hørt!». Prosjektet har kartlagt ulike pårørendegruppers behov, og dette danner grunnlag for samtaler med kommunale tjenesteutførere for bedre å imøtekomme disse behovene. Det legges vekt på å samle og samkjøre ulike tjenesteytere både i og utenfor kommunen.
- Hjemmetjenesten har etablert tilbud om individuell avlastning for pårørende til personer med demens. Det er ansatt en koordinator som har ansvar for denne tjenesten. Det testes ut ulike modeller for avlastningstilbudet, både som individuell tjeneste og som gruppetilbud.
- Det er etablert 23 nye langtidsplasser for personer med demens ved Solgården bo- og omsorgssenter.
- Program for velferdsteknologi er videreutviklet og knyttet opp mot kommunens deltakelse i Norway Helth Tech, HelseHub-samarbeidet og CoTech. Blant annet deltar Asker kommune i et prosjekt om digital hjemmeoppfølging. Prosjektet skal bidra til å sikre en fremtidsrettet og pasientorientert helsetjeneste i kommunen, økt trygghet og mestring for brukere og pårørende, samtidig som fastlegene får en effektiv måte å følge opp sine pasienter på.
- I tråd med strategiene i temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker, er det vedtatt en modell for frivillighet i Velferd. Arbeidet med implementering av modellen har startet opp.

- Det er jobbet med kompetanseutvikling i helsetjenestene, blant annet forslag til tiltak for hvordan Asker kommune kan jobbe for å rekruttere, utvikle og beholde ansatte. Det utarbeides en strategisk kompetanseplan som ferdigstilles i 2023.
- I samarbeid med frivillige og pårørende har det vært økt fokus på fysisk aktivitet og kulturtilbud. Kommunen har blant annet etablert tilbudene «Gullbaren» ved Gullhella bo- og omsorgssenter og demenskor ved Bråset bo- og omsorgssenter.
- Asker kommune har deltatt i TØRN-prosjektet i regi av KS. Prosjektet innebærer forsøk med nye arbeids- og organisasjonsformer i helse- og omsorgstjenestene. Forsøkene skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen og andelen ansatte med formell helsefaglig kompetanse.
- Som en del av heltidskulturprosjektet er det etablert pilot i én virksomhet i Velferd. Målet er å redusere andelen deltidsstillinger og øke antallet heltidsstillinger.
- Det er utviklet nye tilbud ved alle innbyggertorg. Dette gjelder blant annet Asker seniortreff, som tilsvarer forebyggende hjemmebesøk for innbyggere som har fylt 78 år.
- Asker kommune har inngått samarbeid med Posten og KS om en pilot der innbyggere over 67 år får besøk på døra av Posten med informasjon fra kommunen. Piloten gjennomføres i deler av Sætre og Heggedal, og startet opp i februar 2023.

Dette jobber vi videre med

- Bidra i det tversektorielle arbeidet med å forhindre og forebygge utenforskap i tråd med føringene i temaplanene.
- Videreutvikle modellen for frivillighet og etablere nye piloter i tråd med strategiene i de temaplanene som Velferd har ansvar for.
- Videreutvikle arbeidet med å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i helsetjenesten i tråd med strategiene i temaplanene og føringene i Program Velferd. Strategisk kompetanseplan for Velferd skal ferdigstilles i 2023 og prioriterte tiltak skal settes i gang.
- Gjennomføre nye piloter i TØRN-prosjektet knyttet til oppgavedeling.
- Vedtatt program for velferdsteknologi skal videreføres og videreutvikles. Tilgjengelige velferdsteknologiske løsninger skal tas i bruk og breddes ut til alle målgrupper. Nye løsninger skal testes ut, blant annet gjennom igangsetting av piloter innen digital hjemmeoppfølging.
- Utrede mulighetene for aldersvennlig transport i tråd med innsatsområder og strategier i temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker. Dette er et tverrsektorielt arbeid.
- Videreutvikle et variert boligtilbud i kommunen i tråd med boligtrappen og strategiene i temaplanene. Dette er et samarbeid mellom flere tjenesteområder.
- Videreføre Program Velferd fra en etablerings- og planleggingsfase til en leveringsfase.
- Etablere seks nye omsorgsboliger på Nedre Sem til personer med funksjonsnedsettelser.

- Etablere 12 boliger på Klokkestua til målgruppen psykisk helse og rus.
- NAV vil arbeide med å håndtere økende fattigdom og utenforskap blant Askers innbyggere.

Samfunnstjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester omfatter utvikling, forvaltning og drift av kommunale bygg og eiendommer, offentlig infrastruktur som vei, vannforsyning og avløpshåndtering, håndtering av overvann, flomveier og dammer, samt brann- og redningstjenesten. Videre har tjenesteområdet ansvar for klima og miljø, samferdsel, kyst- og fjordressurser, natur- og kulturlandskap, viltforvaltning, landbruk, parker og friluftsområder, samt forvaltning og drift av renovasjon. Transporttjenester for mennesker med funksjonsnedsettelse, renholdstjenester og praktisk bistand ligger også til tjenesteområdet.

Kommunen har organisert en rekke tekniske tjenester gjennom interkommunale samarbeid. De viktigste er Vestfjorden avløpsselskap (VEAS), Asker og Bærum vannverk IKS, Glitrevannverket IKS og Asker og Bærum brann og redning IKS. Tjenesteområdet har et viktig grensesnitt mot kommunens eiendomsutviklingsselskap Askerhalvøya Eiendom AS.

Status økonomi

Beløp i 1000					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
40-Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	75 278	76 132	79 582	4 304	5,4 %
41-Eiendom	400 019	356 911	376 003	-24 016	-6,4 %
44-Vann og avløp	37 381	9 320	11 138	-26 244	-235,6 %
45-Miljø og samferdsel	149 463	138 610	149 342	-121	-0,1 %
Sum	662 142	580 972	616 065	-46 077	-7,5 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	448
Ansatte (antall)	473

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr) *)	1 031	982	838	966	1 056	1 066
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) *)	1 459	1 344	1 151	1 392	1 892	1 656
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *) **)	663	707	779	500	446	452
Produktivitet						
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 332	1 235	1 114	1 233	1 277	
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	343 286	385 751	422 063	431 780	382 143	382 967
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	175	162	141	156	1 223	174

Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	1 628,6	1 693,7	1 815,7	1 386,0	4 216,6	1 654,6
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 383	1 334	1 069	1 277	1 369	
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	104	132	147	176	723	130
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	963	974	909	859	1 090	
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 945	3 878	3 367	3 038	3 022	3 171
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 115	4 103	3 251	5 575	3 658	3 876
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 133	3 278	2 632	3 556	2 436	2 624
Dekningsgrad						
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	42,6 %	31,9 %	27,0 %	39,8 %	30,4 %	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,6 %	0,5 %	0,2 %	0,8 %	0,6 %	
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater	32,4 %	32,7 %	33,2 %	27,9 %	21,4 %	22,3 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier og gater	81,0 %	81,2 %	99,2 %	100,0 %	96,4 %	96,2 %
Kvalitet						
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	5,6 %	5,3 %	4,7 %	0,8 %	4,3 %	3,7 %
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	49,2 %	48,1 %	47,5 %	52,7 %	41,2 %	40,2 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	1,0 %	0,8 %	1,1 %	1,2 %	0,8 %	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	438	388	285	438	363	0
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Antall boligbranner (antall)	32	23	25	32	39	410
Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	139	130	134	150	2 185	

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenesteområdet har ansvar for å etablere og drifte infrastruktur for vei, vann, avløp, grøntområder og bygg i tråd med den utbyggingstakten som kommuneplanen legger opp til. Prioriteringer må sees i et langsiktig perspektiv i tråd med kommuneplanens arealdel og relevante temaplaner, samt målet om en bærekraftig utvikling både med hensyn til miljø, økonomi og sosiale forhold.

I 2022 har kommunen vedtatt en temaplan for vann og vannmiljø. I tillegg er det utarbeidet kunnskapsgrunnlag for temaplan for eiendom og temaplan for naturmangfold. Planene skal sluttbehandles i løpet av 2023. Når disse temaplanene er på plass, har kommunestyret vedtatt til sammen fire temaplaner som viser retningen for drift og utvikling av ansvarsområdene innenfor tjenesteområde Samfunnstjenester.

Sammen med temaplanene vil kommuneplanens arealdel ha stor betydning for tjenesteområdets innsats for å legge til rette for nødvendig infrastruktur, både over og under bakken. Arealdelen er også avgjørende for å oppfylle målene i klimabudsjettet.

KOSTRA-tallene viser at Asker i 2022 brukte totalt 132 kroner per kvadratmeter til verdibevarende vedlikehold i formålsbygg. Dette er en økning fra 2021. Beløpet er også høyere enn det planlagte vedlikeholdet i 2022, som var 127 kroner per kvadratmeter. Årsaken til økningen er at formålsbygg er prioritert, og at det er overført mindre vedlikeholdsmidler i driftsbudsjettet til rehabiliteringsprosjekter i investeringsbudsjettet.

De øvrige KOSTRA-tallene avviker i liten grad fra sammenligningskommunene. Kommunenes grad av urbanitet (tettbygdhet) har stor betydning for kostnadene for noen av tjenestene, da lenger avstand mellom abonnentene/husstandene ofte medfører høyere kostnader per innbygger.

Viktige resultater og innsatser

- Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt av kommunestyret i mars 2022. Temaplanen redegjør for status for vannforsyning og avløps- og overvannshåndtering, og beskriver innsatsområder og strategier for hvordan vi skal oppnå en sikker drikkevannsforsyning, tilstrekkelig avløpshåndtering og en bærekraftig overvannshåndtering. I løpet av 2022 er det igangsatt en rekke tiltak som oppfølging av planen.
- Kommunen har iverksatt innsparinger i driftsbudsjettet for selvkostområdene vann og avløp på til sammen 17 mill. kroner. I tillegg er det arbeidet med lekkasjesporing og lekkasjetetting på vannforsyningsnettet for å spare kostnader.
- Arbeidet med innføring av digitale vannmålere og stor grad av fjernavlesning er videreført. Det er gjennomført anskaffelse av ny felles driftssentral for styring og overvåking av kommunens vann- og avløpssystemer.
- Det er utarbeidet beslutningsgrunnlag og fattet politisk vedtak knyttet til renseløsning for Åros rensedistrikt, reservevannkilde for Åsheim vannverk (Sandungen) og renseløsning for Lahell rensedistrikt.
- Kunnskapsgrunnlaget til temaplan for naturmangfold ble ferdigstilt og presentert for de folkevalgte i september. Temaplanen skal beskrive hvordan kommunen kan nå målet i kommuneplanen om å verne og sikre naturmangfoldet i Asker.
- Kunnskapsgrunnlaget til temaplan for eiendom ble ferdigstilt og presentert i 2023. Kartleggingen viser at kommunens bygg er i god stand. Kunnskapsgrunnlaget avdekket behov for strategiske utviklingsplaner, ambisjonsnivå for tilstandsgrad og nøkkeltall for styring.
- Kommunen har kartlagt tilstandsgraden for alle utearealer knyttet til kommunale formålsbygg. Kartleggingen viser et betydelig vedlikeholdsetterlep og en underfinansiering av drift som medfører at vedlikeholdsbehovet stadig øker.
- Kommunen har jobbet med å harmonisere renovasjonsordningene. I mars 2022 vedtok kommunestyret å innføre egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker, for å sikre et likt tilbud til innbyggerne.

- Våren 2022 åpnet kommunen en midlertidig Omigjen pop-up-butikk på Trekanten senter for å høste informasjon og lære av innbyggerne. Alle varene i butikken er levert til ombruk på gjenvinningsstasjonen og deretter kontrollert og klargjort av medarbeidere på Solbrå arbeidssenter.
- I november åpnet ombrukssenteret Omigjen i Slemmestad. Omigjen er et prosjekt i regi av kommunen for å tilrettelegge for at næringslivet skal satse på ombruk, og at det blir lønnsomt å reparere, redesigne og selge brukt. Omigjen er Norges største kjøpesenter for brukthandel med 1500 m², og er etablert med støtte fra Miljødirektoratet.
- I april 2022 vedtok kommunestyret en parkeringsstrategi for Asker. Parkeringsstrategien skal harmonisere parkeringsbestemmelsene og legges til grunn for utforming og håndheving av parkering på kommunale områder. Den skal bidra til forutsigbar reisetid, og at infrastruktur og kollektivtilbud utnyttes optimalt for en størst mulig del av befolkningen.
- Asker kommune har satt i gang flere tiltak for å redusere bilbruken blant egne ansatte gjennom oppfølging av kommunens interne grønne mobilitetsstrategi. I 2022 ble det innført grønne reiseavtaler. Dette innebærer at ansatte får godtgjørelse for ikke å kjøre bil til jobb og tilbud om leasing av elsykkel. Videre er det etablert en bilpool som ansatte kan benytte i arbeidstiden, og som kan benyttes til privat bruk av både ansatte og innbyggere på kvelder og i helger.
- Kommunen jobber stadig for å bedre kommunikasjonen med innbyggere. I 2022 ble Instagram-kontoen «Kommunearbeiderne» etablert. Innholdet som er delt på kontoen handler blant annet om mobilitet, energirådgivning og sortering av avfall. I løpet av de første fire månedene hadde de publiserte filmene mer enn 250 000 visninger.
- Pilotordningen for møbelforvaltning ble videreført som en del av ordinær drift, og kommunen har ansatt en møbelforvalter som koordinerer arbeidet. Det er videre utarbeidet en intern policy for møbelinnkjøp. Asker var første kommune i landet som tok i bruk en digital plattform for ombruk av møbler, og har brukt mye tid på å formidle erfaringene til andre aktører.
- Asker kommune ferdigstilte flere bygg- og anleggsprosjekter i 2022. Dette gjelder blant annet varmestua, ny driftsstasjon for Asker kirkegård, etablering av torg og park i Heggedal sentrum, nytt utvendig tak på Vardåsen kirke, ombygging av låven på Østre Asker gård, Kirkeveien – områdeutvikling Føyka og Teglverksveien – fortau og sentrumsområde.

Dette jobber vi videre med

- Kommunestyret har vedtatt to temaplaner med særlig betydning for tjenesteområdet. Arbeidet med de to siste temaplanene, som skal vedtas innen sommeren 2024, er godt i gang. Kommunen vil jobbe videre med tiltak og utvikling i tråd med de vedtatte strategiene.
- Temaplan for naturmangfold skal etter planen vedtas før sommeren 2023, og beskriver hvordan kommunen kan nå målet om å verne og sikre naturmangfoldet i Asker. Arbeidet med oppfølging av planen starter så snart den er vedtatt av kommunestyret.
- Temaplan for eiendom skal etter planen vedtas i første halvår 2024. Temaplanen blir et viktig verktøy for utvikling av en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.
- Kommunen er i gang med byggeprosessen knyttet til ny brygge i Slemmestad, der Ruter og Norled har ansvar for ladeinfrastruktur til fergen. Arbeidet er estimert ferdigstilt i 2024/2025.

- Kommunen jobber kontinuerlig med energieffektiviseringstiltak i byggene for å redusere energiforbruket. Det pågår blant annet arbeid med utskiftning av ventilasjonsanlegget på Risenga svømmehall. På Bråset bo- og omsorgssenter rehabiliteres varmeanlegget med ny varmepumpe og utvidelse av brønnpark. Det er også påbegynt energirehabiliteringsprosjekter ved Vollen og Vettre skoler som skal slutføres i 2023.
- Det er etablert en arbeidsgruppe som jobber med areal- og karbonregnskap for Asker. Mange kommuner og andre aktører jobber med å finne en best mulig metodikk for arealregnskap. Asker har også blitt pilotkommune i et prosjekt om arealregnskap som Viken fylkeskommune har startet opp.
- Kommunen startet i 2022 en kartlegging av intakte myrområder og myrområder med et restaureringspotensial, og arbeidet fullføres i 2023. Aktuelle områder for restaurering vil bli vurdert i dialog med overordnede myndigheter. I 2023 skal Breimåsan sør i kommunen restaureres.
- Asker kommune leier ut areal til 14 ulike småbåthavner. Gjennom 2021 og 2022 er det arbeidet med å etablere prinsipper og vilkår for leieavtaler, som legges frem for endelig politisk behandling våren 2023. Vedtakene vil innebærer miljøkrav til leietaker og løsning for mottak av båtseptik. Når prinsippene og vilkårene er vedtatt, starter arbeidet med å inngå nye leieavtaler.
- De kommunale boligene er bygget over flere tiår etter forskjellige bygningstekniske standarder. Kommunen har jobbet med brannforebyggende tiltak over en lengre periode. Prosjektet for boliger som ligger i gamle Asker er snart ferdig, mens prosjektet for boliger som ligger i tidligere Hurum og Røyken kommuner etter planen skal ferdigstilles i 2024.
- Kommunen skal videreføre vedtaket fra 2022 om utbygging og fornyelse av vann- og avløpsanlegg. En av de største beslutningene vil være ny renseløsning for Lahell rensedistrikt og iverksette beslutningen gjennom å starte forprosjekt, avklare midlertidig løsning og utrede selskapsform for samarbeidet med Drammen og Lier kommuner.
- Utarbeide beslutningsgrunnlag og fatte politisk vedtak om investeringsplan for rehabilitering av Asker kommunes dammer i tråd med NVEs krav til dampsikkerhet.
- Forsterke oppfølgingen og den interne tverrfaglige koordineringen knyttet til tiltaksplan for Oslofjorden.

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har det overordnede ansvaret for en bærekraftig samfunns-, areal- og transportutvikling. Dette utøves gjennom arbeidet med planstrategien og kommuneplanen, som danner grunnlag for prioriteringene i de årlige handlingsprogrammene. Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å innarbeide bærekraftsmålene i samfunnsplanleggingen.

Tjenesteområdets ansvarsområde omfatter kommunens areal- og transportplanlegging, langsiktig arealbruk, steds- og sentrumsutvikling, bolig- og næringsutvikling, kulturminner, grønnstruktur og sjøområder. Dette ivaretas blant annet gjennom plan- og reguleringsprosesser, byggesaksbehandling, delesak, oppmåling og seksjonering. I tillegg omfatter tjenesteområdet beredskap, næringsutvikling og samfunnshelse, inkludert kommuneoverlegefunksjonen. Tjenesteområdet leverer også karttjenester og geografiske analyser for hele kommunen.

Status økonomi

Beløp i 1000					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
51-Strategi, næring og analyse	59 552	50 492	64 107	4 554	7,1 %
52-Plan og bygg	32 061	14 211	17 984	-14 076	-78,3 %
Sum	91 613	64 704	82 091	-9 522	-11,6 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	122
Ansatte (antall)	127

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Byggesaksbehandling og eierseksjonering korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	625	663	366	461	324	363
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) *) **)	291	295	349	399	284	289
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) **)	92	250	103	130	46	65
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	200	186	149	43	170	174
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	144	150	151	117	90	91
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	108	103	59	68	47	52
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	63	71	14	39	24	28

Total I alt Nye foretak	1 463	1 301	1 893	1 416	1 870	
Andre nøkkeltall						
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	10	7	9	9	16	138
Kommunekasse						
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner (B) (Kommunekasse) *) **)	526	695	603	649	421	446

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

De tre tidligere kommunene hadde før kommunesammenslåingen ulik arealforvaltning og ulike planer og kart. Det har derfor vært viktig å slutføre arbeidet med en felles kommuneplanens arealdel og utarbeide et felles plankart. Kommuneplanens samfunnsdel er forankret i FNs bærekraftsmål, og definerer mål og strategier som alle andre planer i kommunen bygger på. Både samfunnsdelen og arealdelen er utviklet i tett dialog med innbyggere, utbyggere, næringslivet og andre interessenter. Kommuneplanens arealdel ble sendt på høring i 2022 og sluttbehandles i 2023. Det ble også vedtatt åtte reguleringsplaner i 2022.

Kommunen har styrket fokuset på knutepunktutvikling og tettere vekst rundt sentrale nærsentre langs kollektivaksene. Dette skal begrense befolkningens transportbehov og bruken av personbil. Det planlegges også for sosiale boformer, og det skal tilrettelegges for at ulike inntektsgrupper og personer i ulike livsfaser skal kunne bosette seg i Asker.

Det innovative arbeidet innenfor analyse og geodata er videreutviklet, blant annet gjennom digitale kartløsninger, digitale befaringer og 3D-modeller for medvirkning i planarbeidet. Innenfor byggesaksområdet er det en målsetning å tilby god kvalitet på tjenestene og yte god service til innbyggere og søkere, blant annet gjennom møteplasser på flere innbyggertorg. Muligheten for å få samtale med en byggesaksbehandler har blitt tatt godt imot av innbyggerne. Det er også opprettet en vakttelefon for å besvare spørsmål fra innbyggere.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger over sammenlignbare kommuner når det gjelder samlede utgifter til plan, kart og bygg per innbygger. Utgiftene til plansaksbehandling ligger lavere enn i Bærum og Drammen, men er på nivå med øvrige sammenlignbare kommuner.

Utgiftene til kart og bygg ligger over sammenligningskommunene. Disse områdene har også høye inntekter, men Asker ligger høyere på brutto utgifter til byggesak og eierseksjonering. Dette viser at kommunen har utfordringer med å effektivisere produksjonen, og at det er mer arbeid knyttet til byggesak som ikke kan faktureres innenfor selvkost. Det har vært et etterslep av saker fra gamle Røyken og Hurum kommuner, i tillegg til stor pågang av nye saker. Utfordringer knyttet til tre forskjellige kommuneplaner, begrenset innsynsløsning, mange dispensasjonssøknader og mangelfulle søknader har bidratt til et midlertidig økt behov for ressurser. De siste årene har det vært stor utskiftning av ansatte innenfor byggesak. Erfarne saksbehandlere har brukt kapasitet til opplæring av nye, i tillegg til at det ofte tar tid før nye medarbeidere oppnår effektiv saksbehandling.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden på saker med 3- og 12-ukers frist viser at Asker kommune har forsinkelser i saksbehandlingen. Dette må sees i sammenheng med mengden gamle og nye saker, antall dispensasjoner og mangelfulle søknader. I tillegg har kommunen måtte bruke saksbehandlerressurser til å jobbe med innsyn. Forsinkelsene gjør at Asker kommune taper inntekter.

Viktige resultater og innsatser

- Kommuneplanens arealdel har vært til førstegangsbehandling. Etter en offentlig høring er over 700 innspill og innsigelser til planforslaget vurdert og arbeidet videre med.
- Det er opprettet et grunnforholdsprosjekt med deltakere fra hele kommunen for å sikre trygg byggegrunn, samt gjennomføre undersøkelser, kunnskapsinnhenting og kartlegging av grunnforholdene i kommunen generelt.
- Det er gjennomført en brukerundersøkelse der forslagsstillere ble intervjuet om hvordan de opplever kommunens behandling av plansaker. Tilbakemeldingene skal brukes i arbeidet med å gjøre planprosessene bedre og mer oversiktlige.
- Kommuneoverlegene er tilbake til hverdagen etter koronapandemien og bidrar inn i planarbeidet og på samrådsmøter. Kommuneoverlegefunksjon har hatt myndighetsoppgaver innen psykisk helsevern, miljørettet helsevern og smittevern.
- Etter hvert som samfunnet har åpnet opp etter pandemien, har også antallet smittevernsaker økt. Det har vært arbeidet med målrettede smitteverntiltak overfor minoritetsgrupper. Kommuneoverlegene har også deltatt i koordineringsgruppen for flyktningmottak og i arbeidet med å forebygge utenforskap.
- Temaplan for næring ble vedtatt i 2021, og har blant annet blitt fulgt opp gjennom inspirasjonstiltak for å øke sysselsettingen i landbruket. Tilbudet gjennom etablererveiledningstjenesten skal videreutvikles i 2023.
- Smaken av Asker-kart skal utarbeides og distribueres, blant annet på innbyggertorgene.
- Mandatet for temaplan for bærekraftig boligutvikling og temaplan for samferdsel og mobilitet er vedtatt. Det tas sikte på at begge planene blir førstegangsbehandlet i 2023.
- Rødtangen kulturminneprosjekt er etablert sammen med Viken fylkeskommune, og skal bidra til formidling av kulturminner på Rødtangen.
- Det er startet opp et prosjekt for å strukturere, samle og tilgjengeliggjøre kulturminnedata fra de tre tidligere kommunene.
- Innenfor beredskapsområdet er det særlig arbeidet med oppfølging av krigen i Ukraina, koronapandemien, tilfluktsrom og atomberedskap.

Dette jobber vi videre med

- Innbyggerpanelet er i 2022 benyttet for å brukerteste nettsidene til plan, bygg og eiendom. En spørreundersøkelse om reisevaner og spørsmål relatert til bolig vil bli gjennomført i 2023.
- Videreføre arbeidet med å kartlegge kulturminner og digitalisere kunnskapsgrunnlag og data om kulturminner i kommunen.
- Arbeide for å gjøre byggesaksbehandlingen mer effektiv og brukervennlig, blant annet gjennom digital booking av forhåndskonferanser og digital veiledningstime på innbyggertorgene.
- Fortsette arbeidet med klart språk for å kommunisere bedre med både tiltakshavere og innbyggere.

- Ferdigstille temaplan for samferdsel og mobilitet. Det har i planarbeidet vært omfattende dialog og medvirkning med ulike interessentgrupper som trafikanter, syklistere, innbyggere og næringsliv.
- Kommuneplanens arealdel er i slutfasen og skal klargjøres for endelig politisk behandling etter en omfattende høringsprosess.
- Områdeplan for Røyken sentrum er under utarbeidelse, og det tas sikte på at planen slutføres i løpet av 2023.
- Få på plass fossilfri hurtigbåt og et nytt, moderne kaianlegg i Slemmestad som et ledd i utviklingen av hele Slemmestad-området.
- Områdeplaner for Tofte og Spikkestad er under arbeid og vil definere utviklingen av disse tettstedene.
- Fortsette arbeidet i samarbeidsprosjektet Varelogistikk i Vestkorridoren.
- Videreføre dialogen med samferdselsmyndighetene og aktørene innen transport og samferdsel om bedre infrastrukturløsninger, blant annet knyttet til E18, Spikkestadbanen, hurtigbåten og bussavganger. Det vil bli fremmet politisk sak om arbeidet.
- Videreutvikle samarbeidet med grunneiere og andre aktører for å sikre videre utvikling av kulturhistoriske områder som Sem, Dikemark, Blakstad og Rødtangen.
- Utarbeide politisk sak om innbyggerdialog generelt og barn og unges medvirkning i plansaker spesielt.

Medborgerskap

Tjenesteområde Medborgerskap omfatter en rekke ulike tjenester innen innbyggerdialog og frivillighet, bibliotek, kulturskole, idrett, friluft og kulturliv. Tjenestene skal bidra til å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å tilrettelegge for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers i organisasjonen. Tjenesteområdet har også et særskilt ansvar for å legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet. Helt sentralt står utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet, samt utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av andre former for innbyggermedvirkning.

Status økonomi

<i>Beløp i 1000</i>					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
61-Innbyggertorg	45 926	43 289	44 225	-1 701	-3,8 %
62-Kultur og kirke	192 571	176 847	186 730	-5 841	-3,1 %
65-Idrett og friluft	109 005	97 826	103 857	-5 147	-5,0 %
Sum	347 501	317 961	334 812	-12 689	-3,8 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	247
Ansatte (antall)	340

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	3 648	3 894	3 237	2 755	3 112	3 192
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	207	228	205	270	291	280
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	364	369	415	285	295	302
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	351	340	306	231	304	301
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	611	709	384	345	300	323
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	562	552	697	534	630	619
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	364	426	456	148	308	333
Produktivitet						
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	26 878	25 906	39 759	23 641	28 547	27 755
Dekningsgrad						
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,1 %	11,5 %	8,1 %	9,5 %	11,0 %	11,0 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,3	3,4	2,9	3,9	4,0	4,0

Døpte i prosent av antall fødte (B)	46,6 %	52,0 %	47,1 %	44,1 %	50,4 %	49,4 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	59,4 %	58,0 %	56,2 %	53,2 %	59,7 %	59,5 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenesteområde Medborgerskap har et særlig ansvar for tre temaplaner. Temaplan for medborgerskap og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv ble endelig vedtatt i første halvår 2021. Temaplan for kultur ble vedtatt i første halvår 2022.

Gjennom temaplanarbeidet og politiske vedtak har harmoniseringen av tjenestetilbudet kommet godt i gang. Det arbeides målrettet med å implementere innsatsområder og strategier i de temaplanene som tjenesteområdet har ansvar for.

Andelen som er fornøyd med lokaler til å treffe andre unge, har gått betydelig opp siden forrige måling. Andelen er nå på linje med landsgjennomsnittet, men under gjennomsnittet i Viken hvor andelen er 51 prosent. Vi ser en økning for nesten alle ungdomsskolene, og økningen har vært ekstra stor ved de skolene som i perioden 2019-2022 har fått egen ungdomsklubb. Det er likevel store forskjeller mellom de 13 ungdomsskolene som har deltatt i ungdataundersøkelsen. Andelen som oppgir at de er fornøyd med lokalene til å treffe andre unge varierer fra 27 til 70 prosent.

Det ble gjennomført en frivillighetsundersøkelse i november 2022. Frivillighetens score på spørsmålet om i hvilken grad de er tilfredse med samarbeidet med kommunen har økt fra 4,5 i 2018 til 4,8 i 2022.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger over sammenlignbare kommuner når det gjelder utgifter til kultursektoren, spesielt innenfor bibliotek, musikk- og kulturskoler, idrett og andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg. Asker kommune har vedtatt å ha flere lokale bibliotek for å hensynta store geografiske avstander. Deler av årsaken til høye kostnader i kulturskolen er høy dekningsgrad. Kostnaden per bruker er lavere enn i KOSTRA-gruppe 12 og ASSS-kommunene.

Kulturskolen har hatt utfordringer med lokaler hvor det har vært vanskelig med gruppetilbud. Individuelle tilbud er dyrere å drifte enn gruppetilbud, noe som har gitt høyere kostnader og lavere inntekter per elevplass.

Asker kommune har harmonisert tilskudd og tilbud innenfor idretts- og kultursektoren for å sikre at alle innbyggere, og spesielt barn og unge, skal ha mest mulig like tilbud. Dette inkluderer tilskuddsordningen som har fått en økt bevilgning på 5,5 mill. kroner fordelt på idrett, kultur og frivillighet, noe som også gir økte netto driftsutgifter.

Asker kommune har vedtatt en satsing på innbyggertorg i flere tettsteder. Innbyggertorgene gir tilbud innenfor kultur, idrett, barn, unge og eldre, og bidrar også til å styrke nærdemokratiet. Dette medfører økte utgifter knyttet til disse KOSTRA-indikatorene. Utgiftene til barn og unge ligger under nivået i de fleste sammenligningskommunene, men har økt det siste året. Kommunen har vedtatt å harmonisere tilbudet til barn og unge gjennom en satsning på blant annet ungdomsklubber i tettstedene.

Viktige resultater og innsatser

- Tjenesteområdet har gjennom ny politikkutforming i temaplanarbeidet sikret et godt grunnlag for videre harmonisering av tilbud og tjenester, med særlig vekt på kostnader knyttet til deltakelse, ny tilskuddsmodell, fordeling av treningstid, driftsutgifter for nye anlegg og utlånsordninger.
- Nærdemokratiske ordninger er et eget innsatsområde i temaplan for medborgerskap. Det er etablert en forsøksordning med lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal. Videre er oppgaveutvalg og innbyggerpanel etablert og testet ut for å bidra til at de som bor i lokalsamfunnene kan påvirke forhold i nærmiljøet sitt og ellers i kommunen.
- Til sammen har lokalsamfunnsutvalgene i 2022 fordelt over 1,5 mill. kroner. Utvalgene har prioritert å ta en aktiv rolle med å invitere inn ulike aktører til å jobbe sammen på ulike saksfelt. Alle de tre lokalsamfunnsutvalgene har startet en prosess for å skape bedre ungdomstilbud i de respektive lokalmiljøene, og har jobbet med å forbedre kollektivtilbudet og trafikksikkerheten.
- De unges kommunestyre ble arrangert 1. desember 2022, og 12 ungdomsskoler deltok på møtet i kommunestyresalen i Asker rådhus. Under møtet presenterte de ulike skolene forslag til hvordan bevilgninger på 300 000 kroner skal fordeles neste år.
- Tilgjengelige møteplasser som er kjente og lette å bruke for innbyggerne er en forutsetning for bred deltakelse og aktivitet i tråd med de nederste trinnene i innsatstrappen. Det er etablert midlertidige og permanente innbyggertorg i tettstedene Borgen, Tofte, Heggedal, Holmen, Slemmestad, Sætre og Asker sentrum. Disse er dynamiske arenaer og en arena for nærdemokratiske ordninger.
- Frivillighetens år 2022 ble gjennomført som en satsing og markering i tråd med innsatsområdene og strategiene i temaplan for medborgerskap. Planen beskriver hvordan kommunen skal jobbe for å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og tar medansvar for samfunn og fellesskap.
- I tråd med temaplan for medborgerskap og temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker er det utviklet og vedtatt en modell for inkluderende frivillighetskoordinering. Implementeringsarbeidet er igangsatt. Videre er det satt i gang arbeid med nye samarbeidsavtaler med Asker idrettsråd, Asker kulturråd, Asker kirkelige fellesråd, NaKuHel og frivilligsentralene.
- Asker kommune har som friby påtatt seg å være vertskap for en forfulgt forfatter, journalist eller kunstner som har måttet flykte fra sitt hjemland på grunn av trusler for sine ytringer. Gjennom å synliggjøre Asker som friby skal kommunen arbeide aktivt for deltakende lokaldemokrati med fokus på ytringskultur og ytringsfrihet. Asker kommune vil invitere en ny fribykunstner årlig fra 2023.
- Åpningen av Risenga ishall har skapt mange nye muligheter, og kommunen mottar stadig henvendelser om større arrangementer regionalt, nasjonalt og internasjonalt. I desember 2022 ble det gjennomført U20-VM i ishockey i Risenga ishall.
- Det er fra august 2022 innført en ny samarbeidsmodell mellom skolekorps, barne- og ungdomsorkester og kulturskolen. Kulturskolen har også etablert et fordypningsprogram for rytmisk musikk fra august 2022.
- Ny modell for tilskuddsordninger ble vedtatt i 2022, og vil bli evaluert underveis i prøveperioden på to år. Kommunen har totalt behandlet 574 søknader og delt ut 27 mill. kroner til festivaltilskudd, hodetilskudd, frivillighetspakker, aktiviteter, leietilskudd og driftstilskudd. Målet er å lage gode

tilskuddsordninger for frivillige lag og foreninger i hele den nye kommunen sammen med frivilligheten.

- Asker kommune sendte i 2022 for første gang inn en samlet treårig søknad til Bufdir om tilskudd til arbeidet med inkludering av barn og unge. Dette har gitt kommunen en treårig støtte til inkluderende arbeid på ca. 3,3 mill. kroner per år i perioden 2022-2024.
- Asker kommune ble i desember godkjent som én av åtte direktekommuner i Den kulturelle skolesekken (DKS) etter nye kriterier fastsatt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.
- Låvebygget og paviljongen ved Østre Asker gård er bygget om og tatt i bruk av kulturskolen. Kulturskolen har medvirket i arbeidet med den tredje mulighetsstudien for ny kulturskole i Asker sentrum for å samle og styrke læringsmiljøet ved kulturskolens sentrumsvirksomhet. Mulighetsstudien ferdigstilles våren 2023.
- Arbeidet med å etablere lokaler som samler kulturskolens og ungkulturs virksomhet i Sætre, også kalt «Kulturbanken», ble igangsatt sommeren 2022 og ferdigstilles våren 2023.
- Kulturskolen jobber videre med å etablere piloter for fordypning innen teater og visuell kunst. Piloten for visuell kunst startet opp høsten 2022 i samarbeid med Bærum kulturskole og Henie Onstad Kunstsenter. Piloten for fordypning innen teater er under planlegging i samarbeid med Lier kulturskole, Stiftelsen NIE Teater og Kunsthøgskolen i Oslo.
- Ny kunstdordning i kommunen er implementert og igangsatt. Det er arbeidet systematisk og målrettet med gjennomføring av kunst i det offentlige rom. Utsmykkingen av Hurum bo- og omsorgssenter er et av de store prosjektene som ble levert i 2022.
- Det er etablert en midlertidig kulturscene i Slemmestad fra 1. september 2022. Slemmestad Mek skal fungere som erstatning inntil rehabiliteringen av Sekkefabrikken kulturhus er ferdigstilt.
- Asker kulturhus hadde rekordsalg av billetter i 2022. Målrettet programmering og godt markedsarbeid har ført til en omsetningsøkning på 25 prosent fra siste normalår i 2019. Over 35 000 publikummere besøkte arrangementer i kulturhuset i 2022.
- Etter pandemien har det vært rekordmange besøk ved ungdomsklubbene i kommunen. Økt satsning på kultur- og fritidstilbud til ungdom gir positive resultater for deltakelse, medvirkning og gjennomføring av arrangementer ved ungdomsklubbene.
- Kulturliv har jobbet med ny drift av Holmsbu kunstmuseum, Kulturnæringsutvikling Dikemark i samarbeid med Trafo kunsthall, Asker kulturfestival, Kulturnatt, Kunst rett Vest, Kulturfrooster og oppstart av arbeidet med museumsstrategi.

Dette jobber vi videre med

- Det arbeides målrettet med å gjennomføre politikken som er vedtatt gjennom innsatsområder og strategier i de temaplanene tjenesteområdet har ansvar for.
- Utviklingsprosjektet medborgerskap ble avsluttet i desember 2022. Erfaringene med utprøvde praktiske metoder for økt medborgerskap og samskaping skal implementeres og videreutvikles i organisasjonen etter prosjektperioden.

- Askerbadet KF innlemmes som en del av kommunens basisorganisasjon fra 2023. Det skal arbeides med å harmonisere tilbud, organisering og tjenester i de tre svømmehallene for å sikre like vilkår for innbyggere, lag og foreninger.
- Følgeforskning knyttet til lokalsamfunnsutvalgene skal sikre læring og gi grunnlag for evaluering. Følgeforskningen vil inngå som kunnskapsgrunnlag for en politisk sak våren 2023 om eventuell videreføring eller videreutvikling av andre nærdemokratiske ordninger.
- Kommunens eksisterende arenaer, kulturhus, de nye arenaene på innbyggertorgene og deres profil og profesjonelle innhold skal utvikles, og det skal tilrettelegges for å rekruttere innbyggere til aktivitet.
- Det er vedtatt en opptrapping og satsing for å styrke kultur- og fritidstilbudet for ungdom. Nye ungdomsklubber skal etableres eller forsterkes på Holmen, i Røyken, på Slemmestad og i Sætre.
- Det legges til rette for en prosess for å samordne tiltak for økt deltakelse for barn og unge. Det skal gjennomføres en tverrfaglig konferanse for å samle og samskape med relevante aktører i Askersamfunnet om felles innsats for å øke deltakelsen, tilhørigheten og motvirke utenforskap. I tillegg skal det gjennomføres en kartlegging av kostnader og andre faktorer som bidrar til prising av aktivitet.
- Det er behov for videre utredning av innbyggertorgene på Holmen, Tofte, Spikkestad og Asker sentrum for å se disse i en større helhet med fysisk utforming og tjenestetilbud.
- Det er behov for å utarbeide en helhetlig ny strategi for eksisterende og nye kulturarenaer for å tydeliggjøre profil, bruksområder, priser, innhold og mandat som arenaene skal styres etter.
- Asker kommune skal overta Holmsbu kunstmuseum. Prosessen med avvikling av eksisterende stiftelse og opprettelse av ny driftsavtale med Museene i Akershus gjennomføres våren 2023, herunder avklaring av tilskudd fra fylke og stat.
- Det arbeides videre med utvikling rundt Dikemark psykiatriske sykehusmuseum sammen med Viken fylkeskommune. I tillegg skal det arbeides videre med utvikling av kulturhuset Hovtun på Klokkearstua og Rødtangen kulturminnepark.
- Friluftslivets ferdselsårer er et prosjekt for å registrere eksisterende og utvikle fremtidige stier, turveier, løyper og leder som Asker kommune vil videreføre.
- Det skal arbeides målrettet for å legge til rette for et godt frisklivstilbud for barn og unge.

Administrasjon og ledelse

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene som inngår i sentraladministrasjonen. Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområde Administrasjon og ledelse er organisert i ni seksjoner.

Status økonomi

<i>Beløp i 1000</i>					
Programområder	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
10-Kommunedirektør	20 344	26 385	25 817	5 473	21,2 %
11-Økonomi	50 206	57 164	58 372	8 165	14,0 %
12-Organisasjon	316 891	283 715	307 671	-9 219	-3,0 %
Sum	387 441	367 263	391 860	4 419	1,1 %

Årsverk og ansatte

Årsverk (antall)	243
Ansatte (antall)	245

KOSTRA-nøkkeltall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	426	366	336	273	296	291
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	25	41	46	59	72	68
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 479	3 889	4 500	4 350	3 962	3 820
Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B) *) **)	161	55	91	110	84	79
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	6 574	5 871	7 545	5 773	5 550	5 374

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har hovedansvar for å sikre at Asker kommune har økonomisk bærekraft i fremtiden. I likhet med mange andre norske kommuner, har Asker i 2022 hatt en krevende økonomisk situasjon. Arbeidet med omstilling og effektivisering av tjenestene vil bli videreført og forsterket i årene fremover.

Det er arbeidet aktivt med å tilrettelegge for god politisk styring. Etter to krevende år med koronapandemi, normaliserte den politiske virksomheten seg i 2022 og alle politiske møter ble gjennomført fysisk.

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har hovedansvar for to temaplaner. Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt i 2020, og det arbeides aktivt med implementering av planen. Temaplan for digitalisering og smart teknologi ble vedtatt høsten 2022, og arbeidet med implementering starter i 2023.

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk vektlegger betydningen av at kommunen har ledere som gir retning, ser muligheter og er opptatt av resultater. Organisasjons- og lederutviklingsprogrammet som startet i 2019 ble avsluttet sommeren 2022. Programmet har hatt fokus på innovasjons- og endringsledelse, og alle kommunens omkring 350 ledere har deltatt. Det er også gjennomført andre kompetansehevingstiltak, slik som for eksempel pre- og onboardingprogram for nye medarbeidere og ledere og nanolæringskurs i etikk for alle ansatte.

Partssamarbeidet er viktig for utviklingen av gode tjenester til våre innbyggere og brukere. Det skal arbeides videre med å styrke samarbeidet med de ansattes organisasjoner og vernetjenesten, blant annet gjennom justering av medbestemmelsesordningen og opplæring i partssamarbeid og medbestemmelse.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger litt over sammenlignbare kommuner når det gjelder samlede netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon, styring og fellesutgifter. Asker har tre lokalsamfunnsutvalg for å styrke nærdemokratiet i en geografisk langstrakt kommune. Dette medfører høyere utgifter til politisk styring enn i kommuner som ikke har slike nærdemokratiske ordninger. Det har vært en betydelig nedgang i utgiftene knyttet til administrasjon fra 2021 til 2022. Dette skyldes at Asker kommune har hatt høye avskrivninger knyttet til digitale anskaffelser i forbindelse med kommunesammenslåingen. Kommunedirektøren legger til grunn at Asker kommune har en kompetent og profesjonell administrasjon som er dimensjonert på samme nivå eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner.

Kommunedirektøren har startet et arbeid med evaluering av administrativ organisering, blant annet med sikte på å vurdere kvalitet, prioritering og ressursbruk. Som en del av dette arbeidet vil det gjøres en vurdering av potensialet for ytterligere effektivisering av administrasjonen.

Kommunedirektøren vil samtidig understreke betydningen av at Asker kommune har en kompetent og robust administrasjon som på en effektiv måte kan understøtte arbeidet i folkevalgte organer, samt tilrettelegge for at resten av organisasjonen kan utføre sine kjerneoppgaver på en god måte.

Viktige resultater og innsatser

- Det ble gjennomført totalt 172 møter og behandlet 1087 saker i politiske organer. Alle politiske møter i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalg og kontrollutvalget er streamet, slik at det er lettere for innbyggerne å følge de demokratiske prosessene i kommunen.
- Senter for innovasjon og læring (Seil) ble tidlig i 2022 fysisk gjenåpnet etter koronapandemien. Seil er kommunens sektorovergripende møte- og innovasjonsarena for samfunns- og tjenesteutvikling, og tilbyr blant annet kurs og opplæring, verktøy og metodikk.
- Program Bærekraftige Asker har bidratt med kompetanseutvikling og metodikk knyttet til bærekraftig utvikling og sirkulære modeller. Kurset «Bærekraft i praksis» startet opp igjen etter pandemien høsten 2022. I tillegg er det gjennomført frokostseminarer, rådgivning og annen kompetanseutvikling knyttet til forbruk og ressursforvaltning, sosial ulikhet og transport og mobilitet. Det er videre arbeidet med praktiske og målrettede tiltak mot næringslivet, frivilligheten, universitets- og høyskolemiljøer og andre offentlige aktører.

- Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Taksonomimodellen ble lansert våren 2022.
- Som en del av heltidskulturprosjektet er det etablert pilot i én virksomhet i Velferd og én virksomhet i Oppvekst. Målet er å redusere andelen deltidsstillinger og øke antallet heltidsstillinger. Nye arbeidstidsordninger og god oppgavefordeling er viktige virkemidler i arbeidet.
- Kommunens varslingsordning skal bidra til at det er enkelt og trygt å varsle om korrupsjon, misligheter eller andre lovbrudd i eller mot kommunen. Det er etablert et nytt varslingsråd som erstatter det tidligere varslingssekretariat. Varslingsrådet behandler både interne og eksterne varslingssaker.
- Det er etablert en ny overordnet medbestemmelsesarena på kommunenivå, og det er arbeidet systematisk med HMS-arbeid.
- Organisasjons- og lederutviklingsprogrammet som startet i 2019 ble avsluttet sommeren 2022. Programmet har hatt fokus på innovasjons- og endringsledelse, omstilling og bygging av felles kultur og verdier. Alle kommunens omkring 350 ledere har deltatt i programmet.
- Digitalt innbyggerpanel ble etablert høsten 2022, og skal bidra til å styrke medvirkningsprosessene i Asker kommune. Innbyggerpanelet består av ca. 600 personer over 15 år som er invitert til å delta i digitale spørreundersøkelser eller fysiske workshops om lokalsamfunnet og kommunens tjenester.
- Det er arbeidet aktivt med å styrke internkontrollarbeidet og følge opp anbefalingene i kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon om overordnet internkontroll. Det er gjennomført interne revisjoner og kompetansehevende tiltak for ansatte innenfor blant annet områdene risikohåndtering og avviksanalyser. Asker kommune ble høsten 2022 resertifisert i henhold til ISO 9001 om kvalitetsledelse.
- Som ledd i kommunens arbeid med oppfølging av eierskap og eierdialog med de selskapene hvor kommunen har et eierskap, ble det i mai avholdt eierdag med utvalgte selskaper. Videre er det arbeidet med omdanning av selskaper, blant annet som følge av endringer i kommuneloven. Finansering av kommunens lovpålagte oppgaver i selvkostselskaper ble sikret ved inngåelse av nye låne- og garantiordninger for to av selskapene.
- Plattform for bærekraftige anskaffelser ble vedtatt av formannskapet i oktober. Plattformen skal blant annet bidra til at kommunens anskaffelser blir mest mulig miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftige. Gjennom sin markedsrett har Asker kommune også stor mulighet for å stimulere til grønn omstilling i leverandørmarkedet.
- Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret i november. Planen setter blant annet fokus på data som strategisk ressurs, klimabevisst infrastruktur og kapasitet, relevant digitalt støtte, digitale ferdigheter og kompetanse, samt personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet.
- Asker kommune klatret fra 154. plass i 2021 til 85. plass i 2022 på Åpenhetsbarometeret som utarbeides av pressens offentlighetsutvalg og Kommunal rapport. Åpenhetsbarometeret er en undersøkelse som har fokus på åpenhet og meroffentlighet i kommunene.

- Asker kommune har gjennom 2021 og 2022 styrket kompetansen og kapasiteten innenfor området personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet. Eksterne aktører har gjennomført fysiske tester av sårbarheter i og utenfra kommunens nettverk, og det er løpende gjennomført tiltak for å redusere sårbarheter. Det er videre innført to-faktorautentisering, kompetansehevende tiltak for ansatte, årlige informasjonssikkerhetsvurderinger for alle virksomheter og risikoanalyse med personvernkonsekvensvurderinger (DPIA) av alle IKT-systemer.
- Personvernombudet bisto alle tjenesteområder i 2022 og hadde en portefølje på rundt 200 oppdrag. Kommunen håndterte til sammen 15 saker om brudd på personopplysningssikkerheten, som alle ble meldt til Datatilsynet. Det er jobbet aktivt med risikostyring og håndtering av avvik for å redusere sannsynligheten for at personopplysninger kommer på avveie. I tråd med personvernforordningen utarbeider personvernombudet en egen og mer utfyllende rapportering til formannskapet. Personvernombudets årsrapport ble lagt frem som orientering for formannskapet i november. For tidsmessig å harmonisere rapporteringen fra personvernombudet med årsrapporteringen for øvrig, er personvernombudets årsrapport oppdatert per utgangen av desember 2022 og vedlagt denne årsrapporten.
- Kommunens ulike kommunikasjonskanaler ble brukt aktivt for å nå innbyggerne best mulig. Asker kommune hadde i 2022 totalt 2,7 millioner unike besøk på nettsidene og i overkant av 31 000 følgere på Facebook. Askermagasinet hadde fire ordinære papirutgivelser distribuert til alle husstander. Det er gjort et særskilt kommunikasjonsarbeid knyttet til koronavaksinasjon, flyktningssituasjonen og frivillighetsåret 2022. Det er arbeidet med å sikre universelt utformede nettsider i tråd med nytt lovverk.
- Kommuneadvokaten bisto alle tjenesteområder i 2022 og gjennomførte til sammen 349 oppdrag. Av disse var 263 rådgivningsoppdrag og 80 prosessoppdrag, mens 6 oppdrag var knyttet til kompetanseheving. Prosessoppdragene økte med ca. 20 prosent fra 2021.

Dette jobber vi videre med

- Tilrettelegge for en god og effektiv gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2023.
- Evaluere den administrative hovedorganiseringen, som en oppfølging av arbeidet med å evaluere politisk struktur inn mot neste kommunestyreperiode.
- Videreutvikle Senter for innovasjon og læring (Seil) som en sentral aktør og møteplass for å styrke arbeidet med innovasjon, medborgerskap og samskaping i organisasjonen. Arbeidet med å tilby opplæring i bærekraftig utvikling og sirkulære modeller skal videreføres, blant annet gjennom kurset «Bærekraft i praksis». Seil skal videre drive opplæring i bruk av tjenstedesign i tjenesteutviklingen, samt tilby praksisplasser for studenter fra relevante fagmiljøer.
- Videreføre arbeidet med systematisk lederutvikling og lederopplæring. I tillegg skal pre- og onboardingsprogrammet for nye medarbeidere og ledere videreutvikles.
- Videreføre arbeidet med å redusere deltid og øke omfanget av heltid, blant annet gjennom å følge opp eksisterende piloter og etablere nye. Videre skal det utarbeides en overordnet kompetanseplan som skal bidra til å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere i kommunen.
- Videreutvikle innbyggerpanelet gjennom å rekruttere flere deltakere og gjennomføre gode og relevante undersøkelser. Resultatene skal gi kommunen bedre innsikt i innbyggernes behov og

utfordringer, og utgjør dermed et viktig kunnskapsgrunnlag for utvikling av Askersamfunnet og kommunens tjenester.

- Styrke arbeidet med risiko- og avvikshåndtering, kontinuerlig forbedring og kompetanseheving i organisasjonen.
- Fortsette arbeidet med eierstrategier for utvalgte selskaper i tråd med formannskapetets vedtatte rammeverk, samt delta i omstrukturering av selskaper og samarbeidsformer. Det skal tas i bruk digitale verktøy som letter arbeidet med å registrere potensielle styrekandidater til fremtidige valg, og kommunen skal videreutvikle nettsiden med informasjon om selskaper som kommunen har eierinteresser i.
- Videreutvikle arbeidet med personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet. Det er blant annet viktig å arbeide for å hindre at cyberangrep lammer organisasjonen, tjenesteutøvelsen til innbyggerne eller medfører at personsensitiv informasjon kommer på avveie. Kommunen skal blant annet videreføre samarbeidet med IKT-leverandører, nasjonale sikkerhetsmyndigheter og andre kommuner gjennom digitaliseringsnettverket DigiViken, KS sitt fagråd for informasjonssikkerhet og personvern og Nasjonalt program for IKT-sikkerhet i kommunene (NPISK). I tillegg skal det gjennomføres kompetansehevende tiltak for ansatte.
- Videreutvikle klarspråkarbeidet, kommunens nettsider, bruken av sosiale medier og internkommunikasjon for å ivareta kommunens aktive informasjonsplikt og synliggjøre tjenestetilbudet. I forbindelse med kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 er det utarbeidet en egen kommunikasjonsstrategi for å bidra til høy valgdeltakelse. En egen valgbrosjyre vil bli distribuert til alle husstander.

Status verbale vedtak

Innovasjon og omstilling

Asker kommune har stort fokus på innovasjon, omstilling og effektivisering. Temaet er viktig både relatert til samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og økonomisk handlingsrom, og inngår dermed som sentrale elementer både i kommuneplanen, temaplaner og handlingsprogrammet.

Formannskapet behandlet i juni 2022 sak om innovasjon og omstilling (sak 143/22). Saken legger til grunn at samhandlingen mellom administrasjonen og folkevalgte knyttet til temaet fornyelse, effektivisering og omprioritering bør videreutvikles innenfor rammen av kommunens årshjul, med fokus på de politiske årshjulsprosessene knyttet til handlingsprogrammet.

Det ble vedtatt at tidlig involvering av de folkevalgte skal forsterkes gjennom justering av enkelte årshjulsprosesser. Det innebærer blant annet at saken om årshjulet skal vedtas av kommunestyret i desember, mens formannskapets handlingsprogramseminar gjennomføres i mars. Videre legges det opp til at sak om hovedutvalgenes innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet behandles i april. Det rapporteres på økonomisk status seks ganger i året.

Ungdomsløftet

Å høre til – temaplan for oppvekst ble lagt frem for førstegangsbehandling i utvalg for oppvekst i januar 2023, og vedtas i kommunestyret våren 2023. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt av kommunestyret i januar 2023. Begge temaplanene har en bred og sektorovergripende tilnærming, hvor utenforskap og inkludering er aktuelle temaer.

Utvalg for oppvekst og utvalg for velferd gjennomførte i november 2022 et seminar om utenforskap. Seminaret var en del av grunnlaget for arbeidet med de to temaplanene. De to utvalgene fikk en orientering om erfaringene fra seminaret og det videre arbeidet med ungt utenforskap i 4. kvartal 2022.

Stopp gjengroingen av Asker kommune

Utvalg for samfunnstjenester behandlet i november 2022 en sak om temaet gjengroing. I kunnskapsgrunnlaget vedlagt i saken belyste kommunedirektøren enkelte årsaker til gjengroing, hvilke virkemidler som allerede eksisterer for å ivareta kulturlandskapet, utfordringer knyttet til dette, samt forslag til forsterkede tiltak.

Kunnskapsgrunnlaget blir innarbeidet i temaplan for naturmangfold som er under utarbeidelse, og vil bli sett i sammenheng med ivaretagelsen av naturmangfold i sin helhet.

Temaplan for naturmangfold vil legge føringer for en kunnskapsbasert, helhetlig og forutsigbar forvaltning av naturen i Asker slik at tap av naturmangfold stanses og reverseres der det er mulig. Kunnskapsgrunnlaget til temaplanen ble presentert i utvalg for samfunnstjenester og formannskapet høsten 2022. Temaplanen skal sluttbehandles i løpet av 3. kvartal 2023.

Asker som destinasjonskommune

Asker kommunes handlingsplan for opplevelsesnæringen skal bidra til gode rammebetingelser og tilrettelagt infrastruktur, og skal stimulere til bærekraftig reiseliv med høy lokal verdiskaping basert på

kommunens kystnære og naturbaserte fortrinn. Asker kommune skal bidra til å bygge merkevaren Asker som et godt sted å bo og et godt sted å komme på besøk.

Kommunedirektøren la i desember 2022 frem sak for utvalg for medborgerskap, utvalg for samfunnstjenester og formannskapet om orientering om arbeidet med handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene. Saken redegjorde også for videre prosess for oppfølging av tiltak.

Aktive lokalsamfunn

Aktive lokalsamfunn er et praktisk og økonomisk samarbeid mellom idretten og kommunen. Målet er å skape styrket tilhørighet og fellesskap, og et økt aktivitetsnivå i lokalmiljøene.

Kommunedirektøren vil i løpet av 2. kvartal 2023 legge frem sak for utvalg for medborgerskap og utvalg for oppvekst om hvordan kommunen kan jobbe enda mer strategisk og med forutsigbare rammer for aktive lokalsamfunn.

Kommunedirektøren vil i løpet av 4. kvartal 2023 legge frem sak for utvalg for medborgerskap, utvalg for oppvekst og utvalg for velferd om hvordan Aktive lokalsamfunn kan sees på som et konsept utover kun idrett og realiseres i tråd med innsatstrappen.

Den grønne ringen

Kommunedirektøren viser til arbeidet med reguleringsplan for Asker sentrum som følger etter at kommuneplanens arealdel er ferdigbehandlet. Den grønne ringen er et interessant konsept som vil inngå i dette arbeidet. Mulighetsstudie er ett av flere grep som vil bli vurdert. Sentrumsplanen er imidlertid noe forsinket som følge av at kommuneplanens arealdel har tatt lengre tid enn planlagt.

Kommunedirektøren vil våren 2024 legge frem sak om sentrumsplanen. Saken vil belyse aktivitets- og ferdselsåren Den grønne ringen.

Psykisk helse

Kommunedirektøren la i mars 2022 frem sak for utvalg for velferd om status for virksomheten psykisk helse og rus, særlig knyttet opp mot lavterskeltjenester (sak 14/22). Saken orienterte om kommunens arbeid innenfor psykisk helse og rus, og ga en oversikt over status og dimensjonering av lavterskeltjenester og en kortfattet beskrivelse av tjenestenes vedtaksbaserte tjenester (aktivitets- og oppfølgingstjenester og botilbud).

Det vises for øvrig til temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus som ble vedtatt av kommunestyret i januar 2023.

Barnevern

I henhold til ny barnevernslov som trådte i kraft 1. januar 2022, skal alle kommuner ha en plan for forebygging. Å høre til – temaplan for oppvekst beskriver det helsefremmende og forebyggende arbeidet på generelt grunnlag. I Asker kommune vil derfor plan for forebygging ha særlig fokus på forebygging av omsorgssvikt og adferdsproblemer. Planen vil legges fram for politisk behandling i 4. kvartal 2023.

Spikkestadbanen

Spikkestadbanen er en viktig ferdselsåre i kommunen, og det pågår et stort arbeid for å påvirke samferdselsmyndighetene til å prioritere et bedre tilbud til Askers innbyggere.

Nasjonal transportplan er utsatt, men det har skjedd ny utvikling knyttet til plankrysning og vendespor i Asker. Nytt vendespor på Asker stasjon er vedtatt. Dette påvirker muligheten for økt frekvens på Spikkestadbanen.

Kommunedirektøren vil derfor gå gjennom dialogen med BaneNor og andre aktører på nytt. Sak om status for kommunens dialog med samferdselsmyndighetene om Spikkestadbanen, samt hvilket mulighetsrom som finnes for påvirkning, vil bli lagt frem i løpet av 2023. Kommunens dialog med samferdselsmyndighetene vil også bli behandlet i temaplan for samferdsel og mobilitet, som er under utarbeidelse.

Gravlegging

Kommunedirektøren la i desember 2022 frem sak for utvalg for medborgerskap og formannskapet om anbefalinger for videre arbeid med gravlegging ved bruk av kremasjon, inkludert vurdering av behovet for eget krematorium.

Askers myrer

Utvalg for samfunnstjenester behandlet i mars 2022 sak om samtykke til restaurering av myr på kommunal grunn (sak 24/22). Saken redegjør for hvordan kommunen skal jobbe for å restaurere og bevare myrer. Statsforvalteren i Oslo og Viken har ansvaret for restaurering av våtmark i vår region, og saken omhandlet også en konkret forespørsel om å restaurere Tveitermåsen. Utvalget vedtok å gi statsforvalteren samtykke til restaureringen. I tillegg vedtok utvalget at Asker kommune stiller alle ødelagte/modifiserte myrer på kommunal grunn til disposisjon for restaurering.

Asker kommune har fått innvilget klimasatsmidler til kartlegging av myrer (intakte myrer og modifiserte myrområder med restaureringsbehov) og til utredning av klimaeffekt og potensialet for karbonfangst i myrene. En oversikt over myrer med restaureringsbehov vil bli videreformidlet til statsforvalteren i Oslo og Viken. Utredningen vil også inngå som del av et større arbeid i Asker med å utvikle indikatorer for karbonlagring i naturen.